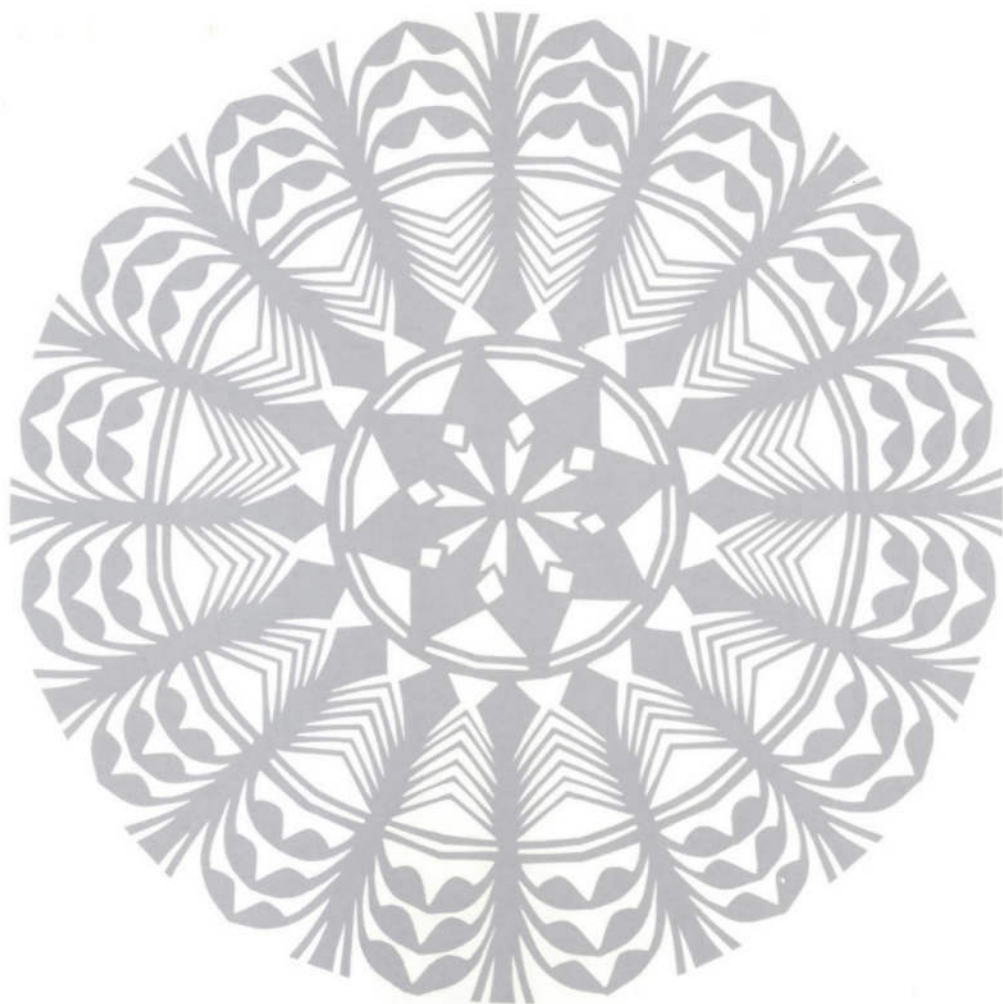

VYSOKÉ TATRY
TATRY WYSOKIE
ВЫСОКИЕ ТАТРЫ
HOHE TATRA
MAGAS TÁTRA
HIGH TATRAS
HAUTES TATRAS
TATRAS ALTOS

ZIMA
ZIMA
ЗИМА
WINTER
TÉL
WINTER
HIVER
INVIERNO

1 Gerlachovský štít 2655 m, s Gerlachovským kotlíkom – B. Mrhová

Každé ročné obdobie je v Tatrách príznačné, no zima má navyše osobité čaro. Človek dotvoril tieto prírodné podmienky výstavbou zariadení, a tak sa Tatry stali miestom liečby, rekreácie, turistiky a zimných športov. Vysokohorské prostredie Tatier sa príchodom zimy pretvára na krajinu pokojnej zimnej krásy, vytvára jedinečné prírodné podmienky na oddych, regeneráciu síl, mysle i organizmu.

Vďaka socialistickému zriadeniu sa Vysoké Tatry svojou vybavenosťou zaradili medzi najatraktívnejšie miesta turistiky, cestovného ruchu, športov a liečby vo svete. Obdivujú ich naši i zahraniční návštevníci, ktorých rok čo rok pribúda a v poslednom roku ich počet dosiahol päť miliónov. Môžeme povedať, že každý, kto príde do Československa alebo prechádza našou krajinou, nevynechá príležitosť navštíviť Vysoké Tatry, tento nádherný skvost prírody. Za zdravím do prírody – to je heslo dnešných čias.

Zima a s ňou aj zimná sezóna priťahujú do Vysokých Tatier pacientov, rekreantov, turistov, športovcov i vedcov. Aj keď nemôžeme tvrdiť, že Vysoké Tatry v zime patria len športovcom, treba povedať, že veľký počet návštevníkov prichádza práve za snehom, a tak sa Vysoké Tatry v zime stávajú jedným veľkým strediskom zimných športov, hlavne lyžovania, sánkovania a športového korčuľovania.

Majstrovstvá sveta v klasických lyžiarskych disciplínach, konané roku 1970 v jednom z najkrajších kútov Vysokých Tatier, v Areáli snov na Štrbskom Plese ukázali, že Vysoké Tatry majú dobré podmienky na usporiadanie aj tých najnáročnejších športových podujatí. Preto sa tu každoročne konajú významné svetové, európske medzinárodné i celoštátne športové podujatia v lyžovaní a sánkovaní. Zimnú sezónu si už ani nevieme predstaviť bez športových medzinárodných pretekov v rámci Tatranského pohára, Veľkej ceny Slovenska a iných, na ktoré prichádzajú špičkoví zahraniční pretekári – hviezdy jednotlivých športových disciplín.

V posledných rokoch sa vytvorili dobré podmienky aj pre športové lyžovanie a sánkovanie. Pre náročných zjazdárov poslúži zjazdovka Solisko–Štrbské Pleso, zjazdovka Skalnaté Pleso–Tatranská Lomnica a Hrebienok–Starý Smokovec, ku ktorým sa možno dostať vlekom, pozemnou lanovkou alebo kabínkovou visutou lanovkou. Pre sánkárov slúži prírodná a umelá sánkárska dráha Hrebienok–Starý Smokovec. Výborné podmienky na športové lyžovanie sú v celej oblasti Vysokých Tatier, ale hlavne v Ždiari na Prislope, kde sú potrebné horské zariadenia, vyhovujúce snehové podmienky a hlavne krásne prostredie s výhľadom na Bellianske Tatry.

Vysoké Tatry sú príznačné z každej stránky, každý v nich nájde to, čo hľadá, môže si vybrať a vždy a v každom čase to, čo mu vyhovuje, môže športovať, rekreovať sa, kultúrne sa vyžívať, liečiť, ale hlavne plne využiť možnosti pobytu v prírode. Tatranská príroda v zime je prekrásna, očarujúca, úchvatná. Poprední básnici, prozaici, maliari slovom a štetcom zvýraznili ich krásu, ospevovali ich a zaradili na miesto, ktoré im právom patrí.

Keď si dnes uvedomíme, čo pre nás v čase vedecko-technickej revolúcie znamená čisté, zdravé životné prostredie, tým väčší dôraz kladíme na ochranu prírodného prostredia, na jeho zveľaďovanie a hlavne využívanie. A Tatry aj túto úlohu plnia a plnia ju aj v zime.

Vojtech Tokarčík
predseda MsNV ● Vysoké Tatry

PODBANSKÉ 940 M

ŠTRBSKÉ PLESO 1355 M

STARÝ SMOKOVEC 1010 M

NOVÝ SMOKOVEC 1000 M

HORNÝ SMOKOVEC 950 M

DOLNÝ SMOKOVEC 890 M

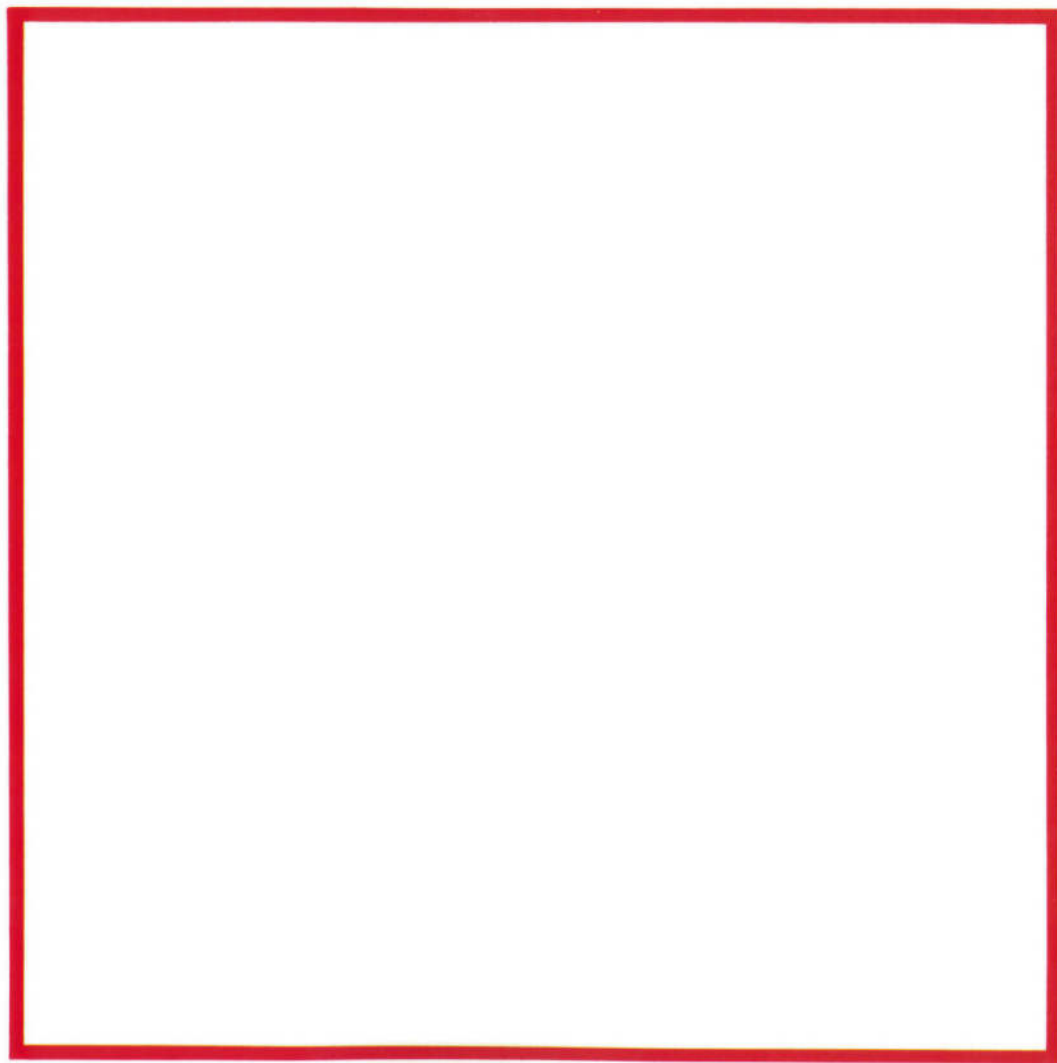
TATRANSKÁ LOMNICA 850 M

ŽDIAR 895 M

JAVORINA 1000 M

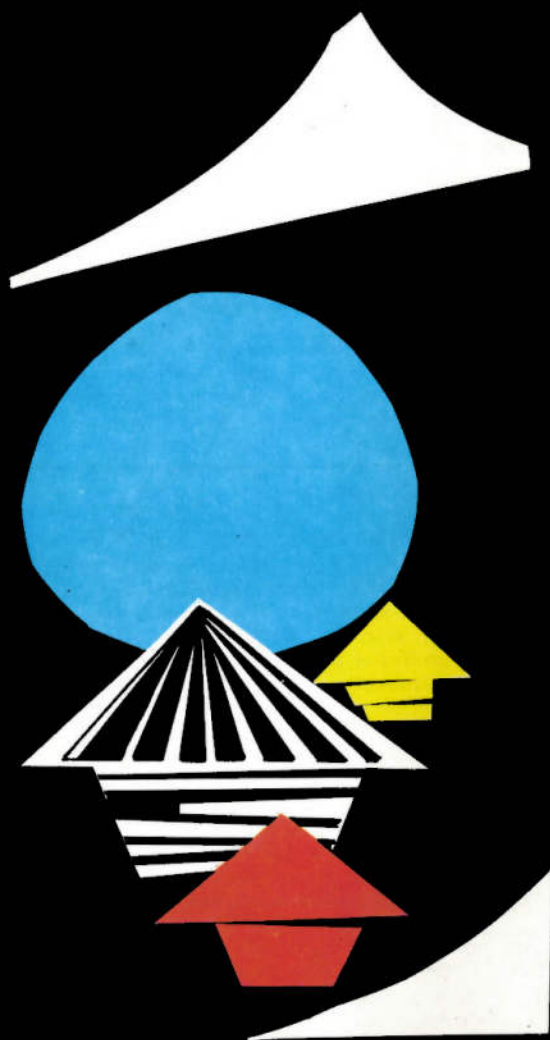

VYSOKÉ TATRY
TATRY WYSOKIE
ВЫСОКИЕ ТАТРЫ
HOHE TATRA
MAGAS TÁTRA
HIGH TATRAS
HAUTES TATRAS
TATRAS ALTOS

● Som uchvátený, nadšený a čiastočne Vám i závidím, že na tak malom horskom priestore sa zmestilo toľko zimných prírodných krás. Toľko divej, ale pritom milej, útulnej, priam lákajúcej prírody. Precestoval som množstvo svetových veľ'hôr. Viem porovnávať, hodnotiť, musím sa však priznať, že som príjemne prekvapený zimnou krásou Vysokých Tatier, a verím, že sa k Vám ešte vrátim ● To sú slová úspešného himalájskeho horolezca, premožiteľa Čo Oju, spisovateľa, vysokohorského lyžiara a svetobežníka dr. Herberta Tichého pri návšteve Vysokých Tatier počas jeho prednáškového turné po ČSSR. Sú to slová hrejivé, vyslovené človekom, ktorý precestoval takmer všetky svetové horstvá, a ktorý sa predsa s toľkým nadšením a entuziazmom vyjadril o prírodných krásach našich Vysokých Tatier – snád' najmenších veľ'hôr na svete. Jeho slová nás aj zaväzujú, aby sme pri sprístupňovaní našich zimných veľ'hôr, našej najväčšej prírodnej rezervácie postupovali tak, aby tu každý návštevník našiel pohodu, aktívny odpočinok po zodpovednej každodennej práci pri maximálnych možnostiach športového vyžitia. Aby sme to však dosiahli, potrebujeme pomoc zo strany návštevníkov, turistov, lyžiarov a horolezcov pri ochrane tatranskej prírody. Chráňme náš horský kle-

940 M
PODBANSKÉ

2 Kriváň 2494 m, z Podbanského – B. Mrhová

not, patrí nám, všetkým pracujúcim! Predkladáme Vám propagačný bulletin o Vysokých Tatrách z iného pohľadu, v zimnom šate. Tatry menej známe – tým viac príťažlivé. Veríme, že si Tatry zamilujete i v zimnom období, že sa budete cítiť u nás dobre a opäť nás navštívite. Buďte vítaní vo Vysokých Tatrách v zime.

PODBANSKÉ – 940 m ● Najzápadnejšia tatranská osada na rozhraní Západných a Vysokých Tatier, na brehu riečky Belá v ústí Tichej doliny, osada s najmladšou históriou zimných športov. Historické začiatky Podbanského úzko súvisia s baníctvom na Kriváni od 15. storočia. V 17. storočí tu pásli Pribylinčania svoje stáda a ich koliby poskytovali prvé možnosti turistického prenocoovania. Základom osady bola roku 1871 horáreň, krátko po nej vodná píla a mlyn na drvenie smrekovej kôry. Až roku 1925 postavili tu prvú skromnú turistickú nocľaháreň. V tom istom čase bola upravená lesná cesta, predchodkyňa dnešnej asfaltovej cesty Slobody zo Štrbského Plesa cez Tri studničky na Podbanské. V čase Slovenského národného povstania Podbanské bolo významným strediskom partizánskeho oddielu Vysoké Tatry. V jeho okolí zvädzali partizáni tuhé boje. Priebeh bojov dnes znázorňuje kovová plastická mapa na autoparkovisku. Krátko po druhej svetovej vojne, v rámci plánu tzv. Lesného závodu mládeže, postavili tu 12 drevených domcov s murovanými základmi a elektrickým osvetlením. Deväť domcov slúžilo ako ubytovacie objekty a jedna budova ako jedáleň. Základné podmienky na pestovanie zimných športov na Podbanskom boli položené roku 1968, keď tu vybudovali lyžiarsky vleč na svahu Hliny a rok nato dali do prevádzky moderný štvorposchodový hotel Kriváň. Lyžiarska lúka je neďaleko hotela a má veľmi dobrú konfigu-

ráciu terénu. Z vrcholovej stanice lyžiarskeho vleku je krátky, ale prudký spád v dĺžke asi 150 metrov. Potom trasa zjazdu pokračuje po miernej lúke k údolnej stanici vleku. Lyžiarsky terén je vhodný pre menej náročných a začínajúcich lyžiarov. Dĺžka lyžiarskeho vleku je 543 m, výškový rozdiel 98 m. Na Podbanskom sú veľmi dobré terény pre beh na lyžiach. Z tohto dôvodu tu vytýčili náhradné a tréningové bežecké trate počas majstrovstiev sveta FIS v klasických lyžiarskych disciplínach roku 1970. V Západných Tatrách, na svahoch hrebeňa Hliny sú pre zjazdové lyžovanie veľmi dobré terény a po dlhodobom pozorovaní i snehové podmienky. V budúcich rokoch sa plánuje výstavba zjazdovej trate a úprava slalomových svahov. Z Podbanského sa dajú uskutočniť lyžiarske túry a výlety ako pre bežcov, tak aj pre vysokohorských lyžiarov. Pre bežcov na lyžiach sú veľmi vhodné trasy Tichou a Kôprovou dolinou, prakticky až do záveru týchto dolín, s návratom na Podbanské. Členitý profil Magistraly (červená značka) smerom na Tri studničky poskytne pôžitok z pohybu na bežkách i najnáročnejšiemu lyžiarovi bežcovi. Z Troch studničiek možno pokračovať ďalej na Štrbské Pleso buď Magistralou, kde sa od Jamského plesa dá nadviazať na bežecké trate Štrbského Plesa, alebo spodnou cestou (zelená značka) až na Štrbské Pleso. Návrat na Podbanské autobusmi ČSAD. Vysokohorským lyžiarom poskytne dostatok radosti zjazd na lyžiach v Kamenistej doline, alebo prechod Kôprovou dolinou cez sedlo Závory a zjazd na lyžiach Zadnou Tichou a Tichou dolinou. Nezabudnuteľné lyžiarske zážitky zanechá zjazd na lyžiach z Hlinskej do Kôprovej doliny a na Podbanské. Vysokohorské lyžiarske túry sa dajú podnikať len za dobrých poveternostných a snehových podmienok. Pri prechodoch a vo vyšších partiách dolín pozor na zvýšené nebezpečenstvo lavín.

4 Kamzičia zver, *Rupicapra rupicapra* — M. Blahout

ŠTRBSKÉ PLESO – 1350 m • Snáď najdôležitejšie zimné stredisko Vysokých Tatier a súčasne najvyššie položená tatranská osada na južnom brehu plesa rovnakého mena, druhého najväčšieho plesa na československom území Vysokých Tatier. Ako všetky tatranské osady, aj Štrbské Pleso má nedávnú minulosť, ktorá siaha do sedemdesiatych rokov minulého storočia. Roku 1872 tu postavili malú poľovnícku chatu a roku 1875 turistický hotel. Krátko nato hotel s reštauráciou, kúpeľný dom a letohrádok. 4. apríla 1885 bolo Štrbské Pleso vyhlásené za liečebné kúpele. Od roku 1876 osadu spája s Tatranskou Štrbou vozová cesta, ktorú roku 1921 prebudovali na autocestu. O dvadsať rokov neskôr, roku 1896, obe osady spojili ozubnicovou železnicou, ktorá slúžila do roku 1933, keď tento atraktívny dopravný prostriedok zrušili a nahradili autobusmi. So Starým Smokovcom vybudovali cestné spojenie roku 1885. Roku 1911 bolo už spojenie úzkorozchodnou elektrickou železnicou. Zlepšené komunikačné spoje, príťažlivosť veľhôr i popularita Štrbského Plesa si v prvom desaťročí nášho storočia vynútili

1355 M
ŠTRBSKÉ PLESO

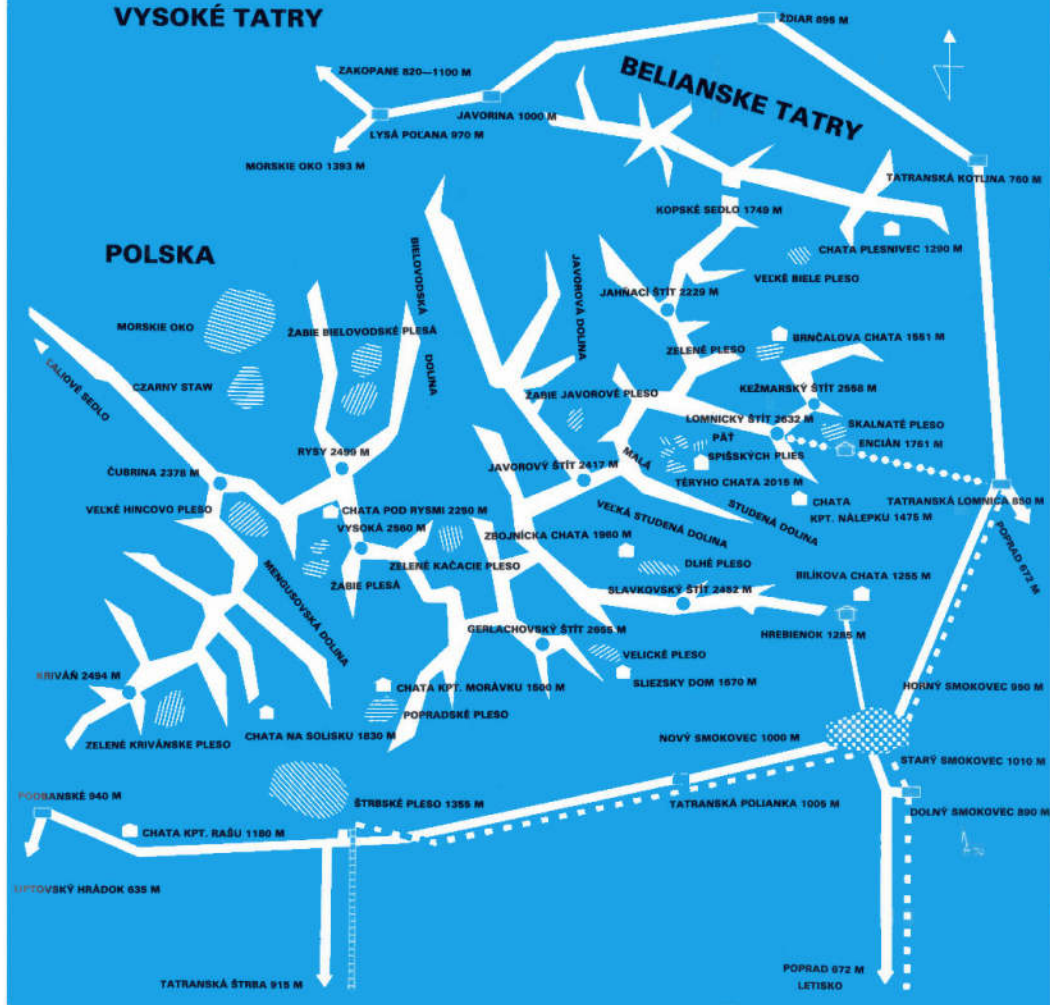

5 Stanica ČSD Štrbské Pleso 1325 m, v pozadí masív Vysokoj 2560 m – B. Mrhová

d'alšiu výstavbu hotelov na Štrbskom Plese. V rokoch 1905–6 postavili tu hotel Kriváň a roku 1916 sa začala s výstavbou reprezentatívneho Grandhotela, dnešného liečebného ústavu Hviezdoslav, ktorý dokončili a dali do prevádzky až roku 1923. Po oslobodení roku 1945 sa začala pozoruhodná výstavba Štrbského Plesa. Nové štátne zriadenie si vynútilo premenu hotelov, ktoré prešli na líniu zdravotnícku, s náplňou liečby horných dýchacích ciest. Roku 1977 dali do užívania moderný štvorpodlažný liečebný ústav Helios s najmodernejším lekárskeým zariadením na liečbu horných dýchacích ciest. Úspešnú liečbu zaručujú i výhodné klimatické podmienky Štrbského Plesa, vysoká intenzita slnečného žiarenia a ideálne prostredie sanatória. Popri zdravotníckej starostlivosti sa nezabudlo ani na voľný cestovný ruch a šport. Významným medzníkom v novodobej výstavbe Štrbského Plesa bol rok 1967, keď na konferencii FIS v Bejrúte odsúhlasili uskutočnenie majstrovstiev sveta v klasických lyžiarskych disciplínach 1970 vo Vysokých Tatrách – na Štrbskom Plese. Po dvaapoločnom usilovnom budovaní vyrástol architektonicky zaujímavý hotel Panoráma. Prebudovala sa úzkorozchodná elektrická železnica s novou stanicou a staničnou budovou. Obnovila sa a zmodernizovala sa aj ozubnicová železnica, spojená s rýchlikovou stanicou Tatranská Štrba. Vybudoval sa nový objekt spojov pre telekomunikačné zariadenia. Neskôr roku 1976 dokončili a dali do prevádzky najmodernejší a architektonicky impozantne riešený hotel – Interhotel Patria. Najväčším magnetom Štrbského Plesa je športový lyžiarsky areál v ústí Mlynickej doliny – Areál snov. Tu sa konali majstrovstvá sveta v klasických lyžiarskych disciplínach vo februári 1970. Úspešný priebeh majstrovstiev sveta zaradil Štrbské Pleso a s ním aj Vysoké Tatry na popredné miesto medzi svetové horské stre-

diská. V Areáli snov vybudovali hotel FIS, centrum zimných športov s vybavením, ktoré uspokojí i najnáročnejšieho športovca. Dva skokanské mostíky, stredný s normovým bodom 70 m a veľký s kritickým bodom 90 m, dominujú nad hotelom FIS a od novembra do konca apríla sú každoročne miestom stretnutia lyžiarov skokanov z celého sveta. Pod mostíkmi sú bežecké trate pre všetky lyžiarske bežecké disciplíny, so štartom a cieľom priamo v areáli, udržiavané po celú zimnú sezónu. Popri bežeckých a skokanských lyžiarskych disciplínach sa nezabudlo ani na zjazdové lyžovanie. Z areálu vedie sedačkový výťah na svahy Predného Soliska, odkiaľ schádza dole zjazdová lyžiarska trať k údolnej stanici sedačky. Okrem toho sa tu vybudoval lyžiarsky slalomový svah nazývaný Interski, na ktorom roku 1975 demonštrovali ukážky výučby zjazdového lyžovania svetoví majstri pri príležitosti medzinárodného kongresu Interski. Slalomový svah sprístupňuje lyžiarsky rýchlovlek POMA. Výstavba Areálu snov pokračuje i naďalej stavbou krytého plaveckého bazénu ako i ďalšími športovými zariadeniami, takže bude slúžiť všetkým športovcom v zimnom i letnom období. Zo Štrbského Plesa sa dajú v zimnom období podnikáť pešie poldenné túry do blízkeho okolia. Príjemnou prechádzkou je cesta po Magistrále (červená značka) k Jamskému plesu a späť. Ďalšou možnosťou je výstup z Areálu snov žltou značkou do Mlynickej doliny pod vodopád Skok, s návratom na Štrbské Pleso. Najpopulárnejšou túrou však ostáva výstup k chate kpt. Morávku pri Popradskom plese v Mengusovskej doline. Cesta spočiatku vedie Magistralou, ale po dosiahnutí Triganu 1481 m odbočuje na tzv. zimnú cestu (zelená značka) do Mengusovskej doliny a pozdĺž Hincovho potoka mierne vystupuje až k chate kpt. Morávku pri Popradskom plese. Pokračovanie Magistraly od Triganu je v zim-

VYSOKÉ TATRY

6 Skokanský mostík P 90, Areál snov 1380 m – Š. Hamza

8 Liečebný ústav Helios, Štrbské Pleso – J. Bobula

9 Hotel Patria 1365 m, Štrbské Pleso – J. Bobula

10 Hotel FIS 1380 m, Areál snov, v pozadí Tupá 2284 m
J. Bobula

11 Areál snov 1380 m, skokanské mostíky P 70 a P 90
M. Blahout

13 Zimná nálada — J. Bobula

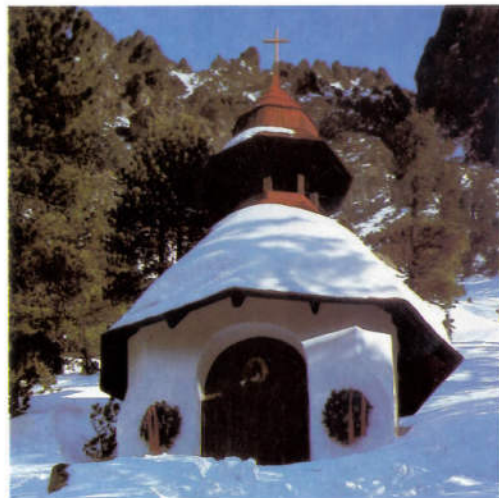
14 Chata pod Rysmi 2250 m, najvyššie postavená v ČSSR
– Š. Hamza

15 Chata pod Soliskom 1830 m – I. Urbanovič

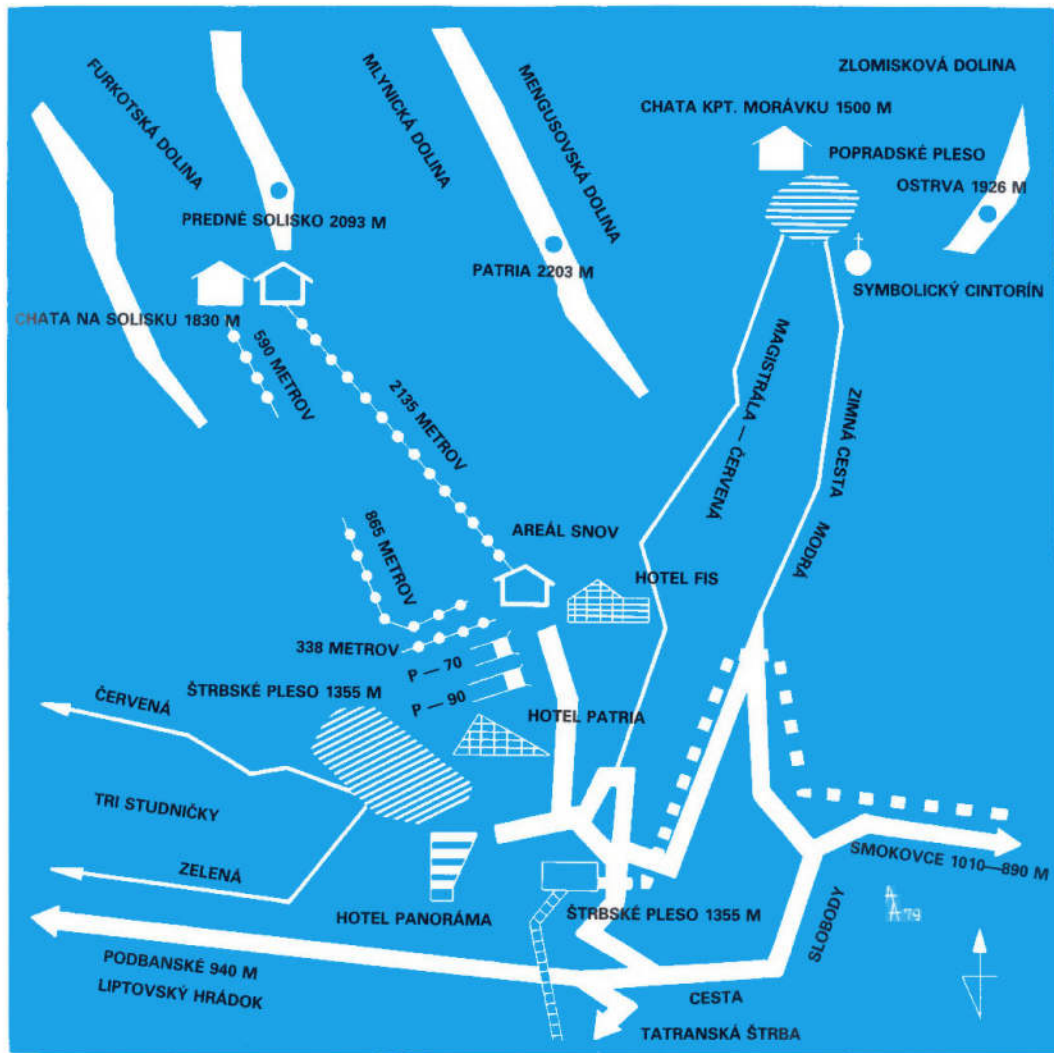
16 Chata kpt. Morávku 1500 m, pri Popradskom plese
I. Urbanovič

17 Symbolický cintorín 1525 m, pri Popradskom plese
V. Vydra

18 Areál snov 1380 m, mostíky, Interski svah, v pozadí vpravo hrebeň Soliska – I. Urbanovič

19 Skokan, Areál snov 1380 m – M. Blahout

20 Zo slalomu žien – M. Blahout

21 Hotel FIS 1380 m, Areál snov – I. Urbanovič

nom období uzavreté pre lavínové nebezpečenstvo. Návrat od chaty kpt. Morávku sa dá spestriť zostupom po vozovej ceste (modrá značka) k zastávke električky ČSD Popradské Pleso, odtiaľ po ceste na blízke Štrbské Pleso. Uvedené pešie túry sú veľmi vďačnými lyžiarskymi bežeckými túrami. Lyžiarom bežcom slúžia bežecké trate v Areáli snov. Trate na 5, 10 a 15 km sú jednokolové, kým trate na 30 a 50 km sú dvojkolové. Trasy vedú členitým zvlneným lesným terénom s krátkymi výstupmi a zjazdmi. Pre mimoriadne dobré profily bežecké trate vysoko hodnotili pretekári bežeckých disciplín. Trate sú udržiavané počas celej zimnej sezóny. Pretekári ich využívajú na tréningy, ale aj na turistické bežecké lyžovanie. Pre terénne zjazdové a vysokohorské lyžovanie je oblasť Štrbského Plesa priamo stvorená. Zjazd na lyžiach z Furkotskej doliny od Wahlenbergovho plesa patrí medzi najkrajšie vysokohorské zjazdy tejto oblasti. Aj zjazd Mlynickou dolinou je vďačnou vysokohorskou lyžiarskou túrou, len v oblasti vodopádu Skok je potrebné zvýšiť opatrnosť. Zjazd jazernou stenou vodopádu Skok sa koná mimo, orograficky v ľavej časti doliny pod vrcholmi Malej Bašty a Patrie. Tu hrozí i lavínové nebezpečenstvo. Väčší výber vysokohorského lyžovania poskytne Mengusovská dolina. Či je to zjazd na lyžiach od Veľkého Hincovho plesa nadol Mengusovskou dolinou k Popradskému plesu, alebo zjazd z kotliny Žabích plies. Veľmi peknou vysokohorskou túrou je prechod na lyžiach cez Vyšné Kôprovské sedlo a zjazd na lyžiach Hlinskou dolinou do Kôprovej doliny až na Podbanské. Uvedené vysokohorské túry sa dajú podniknúť len za veľmi dobrých snehových a poveternostných podmienok. Pozor, vo vysokohorskom teréne hrozí lavínové nebezpečenstvo. Dbajte na pokyny Horskej služby a ich hlásenia o stave snehu a schodnosti terénu.

23 Tatranský pohár 1978, Areál snov 1380 m, mostík P 90 – J. Bobula

24 Interski, Areál snov 1380 m, v pozadí hrebeň Soliska
Š. Hamza

25 Interski 1975, Areál snov 1380 m, čestná tribúna a reporté-
ri – M. Blahout

26 Areál snov 1380 m, Interski svah 1975, let draka
I. Urbanovič

27 Preteky Horskej služby na svahoch Soliska, v pozadí Patria
2205 m a hrebeň Bášt – J. Bobula

28 Kriváň 2494 m, od juhu — B. Mrhová

SMOKOVCE ● Pod tento spoločný názov zahŕňame štyri tatranské osady: Starý Smokovec, Nový Smokovec, Horný Smokovec a Dolný Smokovec. **STARÝ SMOKOVEC** – 1010 m ● Najstaršia tatranská osada, administratívne centrum a dopravný uzol Vysokých Tatier. Leží v lesnatom prostredí na juhovýchodnom úbočí Slavkovského štítu. Začiatky Starého Smokovca siahajú do posledného desaťročia 18. storočia, keď pri prameni kyselky stála poľovnícka chata a horáreň. Gróf Štefan Csáky, ktorému patrili v tom čase rozsiahle lesy Vysokých Tatier, si uvedomil význam tohto miesta a roku 1797 dal postaviť tri drevené domčeky a kaplnku, neskôr izby pre ubytovanie hostí, kotolňu na zohrievanie minerálnej vody a niekoľko kúpeľní. Tým dostal Starý Smokovec charakter letoviska a je najstaršou klimatickou osadou Vysokých Tatier. O väčší rozvoj osady sa postaral nový nájomca Starého Smokovca Ján Juraj Rainer. Jeho zásluhou tu vyrástol od roku 1839 okrem niektorých ubytovacích objektov a obchodov aj vodoliečebný ústav, ktorý dodal Starému Smokovcu kúpeľný charakter. V päťdesiatych rokoch minulého storočia už bolo v Starom Smokovci 10 drevených objektov, ktoré mali spolu 60 hosťovských izieb. Výstavbou košicko-bohumínskej železnice roku 1871 bol podnietený ďalší významný rozvoj osady a v nemalej miere tomuto rozvoju napomáhala i snaha úspešne konkurovať novým tatranským osadám, ktoré sa v tom čase v Tatrách vytvárali. Vyrástli nové objekty, z ktorých dodnes dominuje hotel Grand, postavený roku 1904. Stavebný ruch sa rozrástol po prvej svetovej vojne v rokoch 1929–1935, keď vzniklo niekoľko nových

1010 M

STARÝ SMOKOVEC

1000 M

NOVÝ SMOKOVEC

950 M

HORNÝ SMOKOVEC

890 M

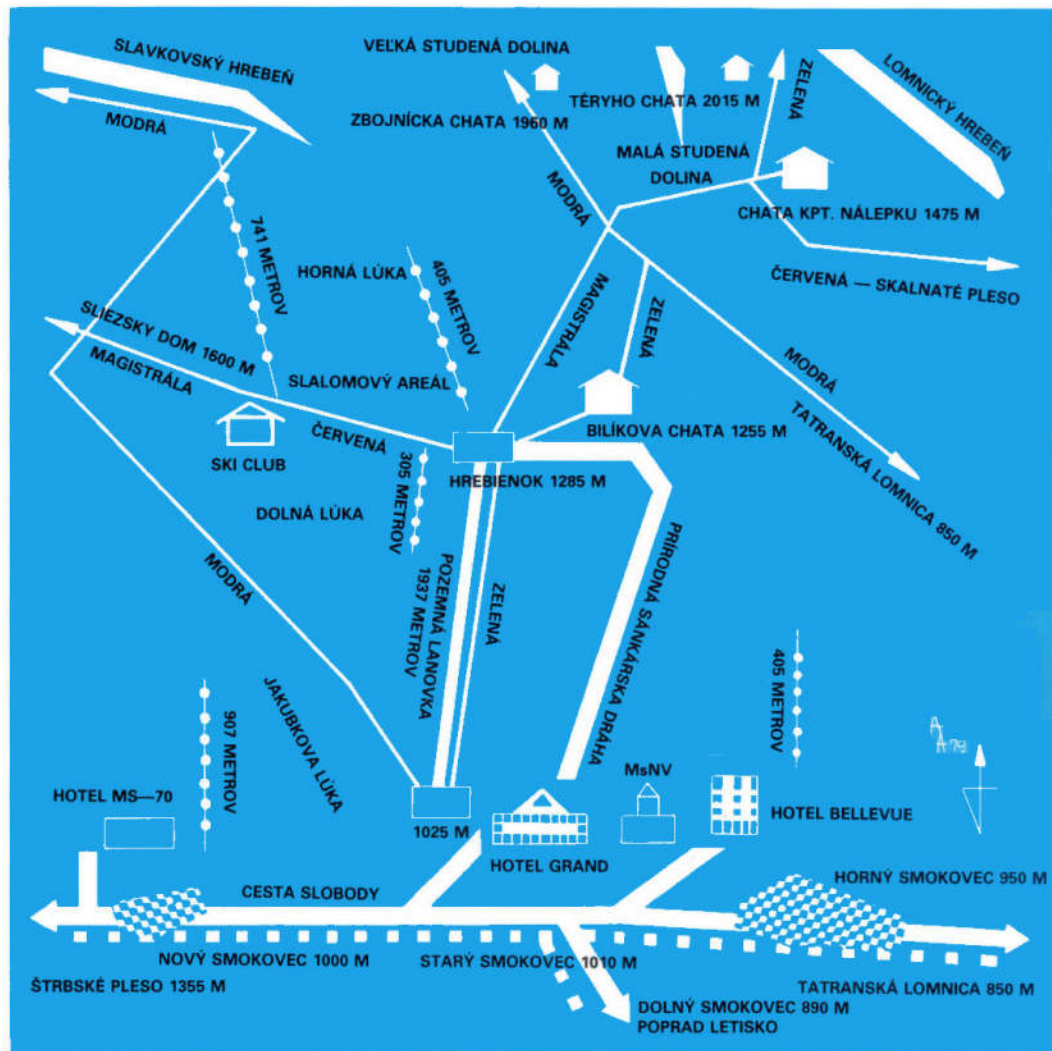
DOLNÝ SMOKOVEC

29 MsNV Vysoké Tatry, Starý Smokovec 1010 m – Š. Hamza

objektov, slúžiacich pre voľný cestovný ruch. Po druhej svetovej vojne sa vytvorila roku 1947 politická obec Vysoké Tatry s pôsobnosťou ONV a sídlom magistrátu sa stal Starý Smokovec. Práca bolo hodne. Bolo treba renovovať schátrané objekty, vybudovať nové rekreačné strediská, podniky na poskytovanie služieb a pripraviť ich pre rozvoj cestovného ruchu a rekreačnej starostlivosti pracujúcich v oslobodenej vlasti. Toto výsostné postavenie si Starý Smokovec zachoval do územnej reorganizácie roku 1960, ktorou boli Vysoké Tatry pričlenené k Popradskému okresu. **NOVÝ SMOKOVEC** – 1000 m ● Na západ od Starého Smokovca leží klimaticko-liečebná osada Nový Smokovec. Dnes je už stavebne spojená so Starým Smokovcom a na západnom okraji osady vyrástlo roku 1958 nové obytne sídlisko Sibir. Založenie Nového Smokovca sa viaže k menu dr. Mikuláša Szontagha staršieho, ktorý tu roku 1875 začal stavať sanatórium pre postihnutých najrozšírenejšou sociálnou chorobou tých čias, pľúcnou tuberkulózou. Od roku 1883 boli sanatória otvorené i v zime s celoročnou prevádzkou. Syn Szontagha st., dr. Mikuláš Szontagh mladší šiel v otcových šľapajach. Rozširoval sanatória, vylepšoval zariadenia a skvalitňoval lekárske služby. Nový Smokovec svojimi výbornými klimatickými podmienkami, ale i zdravotná situácia po prvej svetovej vojne si vynútili ďalšie rozšírenie liečebných objektov. Roku 1925 dali do prevádzky sanatórium Penzijného ústavu súkromných úradníkov a o osem rokov neskôr sa začalo s výstavbou moderného sanatória Palace. Nezabudlo sa ani na cestovný ruch a rekreačné služby. Vybudovala sa rozsiahla zotavovňa ROH Budovateľ a hotely Bystrina, Park a MS 70. **HORNÝ SMOKOVEC** – 950 m ● Na východ od Starého Smokovca pozdĺž cesty Slobody vyrastala v 30. rokoch dnešného storočia z menších súkromných penziónov, ozdra-

vovní a obchodov nová osada, pre ktorú sa roku 1938 ustálil názov Horný Smokovec. Jej západná časť, bližšie k Starému Smokovcu sa volá Pekná Vyhliadka (975 m). Osada dnes už splynula so Starým Smokovcom. Horný Smokovec je rekreačnou osadou ROH a má dva moderné hotely Bellevue a Šport. **DOLNÝ SMOKOVEC** – 890 m ● Štvrtá osada Smokovcov a jediná tatranská osada mimo cesty Slobody, vzdialená od Starého Smokovca tri km smerom na juhovýchod. Začiatky osady siahajú do roku 1881, keď sa tu kežmarský učiteľ Jozef Bohuš pokúsil vybudovať cenovo prístupný študentský turistický domov. Prvý väčší hotel postavili roku 1889 podľa projektu spišsko-sobotského architekta Gedeona Majunkého a roku 1890 drevenú kaplnku. Po prvej svetovej vojne roku 1931 postavili modernú liečebňu detskej tbc. Sanatórium je dodnes centrálnym objektom osady. K Dolnému Smokovcu patrí i sídlisko Pod lesom (835 m), kde sa už v 30. rokoch začala živelná výstavba súkromných viliek. Od roku 1958 tu vyrástlo moderné sídlisko, ktoré sa v rokoch 1969–70 ďalej rozšírilo. Centrálna poloha Smokovcov vo Vysokých Tatrách dáva bohatý výber možností na zimné športy. Technické vybavenie pre zimné športy je dobré. Niekoľko lyžiarskych vlekov nachádzame priamo v osadách Nový Smokovec – „Jakúbkova lúka.“ Lyžiarsky svah pre začiatocníkov a nenáročných lyžiarov. Lyžiarsky vlek na slalomovom svahu nad hotelom Bellevue v Hornom Smokovci. Na tomto svahu možno lyžovať i v letnom období, keď je tu umelá hmota. Hlavným lyžiarskym terénom je však turisticko-lyžiarske centrum Hrebienok (1285 m) nad Starým Smokovcom, priamo na juhovýchodnom úbočí Slavkovského štítu. Nachádzame tu komplex lyžiarskych zariadení ako pre začiatocníkov lyžiarov, tak aj pokročilých lyžiarov pretekárov. Na Hrebienok vedie zo Starého Smo-

30 Hotel Park, Nový Smokovec 1000 m – I. Urbanovič

31 Liečebný dom Branisko, Nový Smokovec 1000 m
I. Urbanovič

32 Parkovisko autobusov v Starom Smokovci, vľavo hotel
Tatra, vpravo MsNV – I. Urbanovič

33 ČEDOK cestovná kancelária, Starý Smokovec – Š. Hamza

34 Grandhotel Starý Smokovec, v pozadí Slavkovský štít 2452 m – Š. Hamza

35 Masív Slavkovského štítu 2452 m, severovýchodné zrážky z Veľkej Studenej doliny – J. Bobula

36 Horský hotel Sliezsky dom 1670 m, v pozadí masív Gerlachovského štítu 2655 m – B. Mrhová

37 Zbojnická chata 1960 m, Veľká Studená dolina – I. Urbanovič

38 Téryho chata 2015 m, Malá Studená dolina – Š. Hamza

39 Bilíkova chata 1265 m – I. Urbanovič

40 Hotel Bellevue, Horný Smokovec 950 m – Š. Hamza

kovca pozemná lanovka, kde budova ROH Hrebienok rozdeľuje lyžiarsky svah na dve časti. Dolná lúka, pod úroveň pozemnej lanovky, je vhodná pre lyžiarov začiatočníkov a deti. Druhá, Horná lúka, vychádza z takmer vodorovnej základne a prudko sa dvíha v strmý slalomový svah. Sprístupňujú ho dva lyžiarske vleky. Na tomto svahu sa každoročne konajú medzinárodné lyžiarske preteky o Veľkú cenu Slovenska, ktoré sa započítavajú do Európskeho i Svetového pohára. Z Hornej lúky vedie nadol v lesnom poraste mierna zjazdová trať k údolnej stanici pozemnej lanovky, ktorú môžu absolvovať i začínajúci lyžiari. Z Hrebienka vedie do Starého Smokovca, taktiež k údolnej stanici pozemnej lanovky, populárna a veľmi vyhľadávaná sánkaráka dráha. Z Hrebienka sa dajú podniknúť kratšie, dlhšie i náročnejšie pešie túry do okolitých vysokohorských dolín. Najznámejšou vychádzkou je prehliadka vodopádov Studeného potoka. Cesta (zelená značka) vedie popri Bilíkovej chate, miestami dosť strmo nadol k Studenému potoku k vodným kaskádám, ktoré sú i v zimnom období krásne a stoja za prehliadku. Od vodopádov cesta vedie miernym stúpaním (modrá značka) k bývalej turistickému chate Kamzík, odkiaľ návrat na Hrebienok hornou cestou – Magistrálou (červená značka). Od bývalej chaty Kamzík sa dá pokračovať Magistrálou ďalej vedľa Studeného potoka a vo veľkých serpentínach k Obrovskému vodopádu, a ešte vyššie k rázcestiu Magistrály (zelená značka) do Malej Studenej doliny, ku chate kpt. Nálepku. Návrat na Hrebienok tou istou cestou. Dlhšou, ale veľmi vďačnou túrou je pokračovanie Magistrálou od spomínaného rázcestia až na Skalnaté Pleso. Návrat do Tatranskej Lomnice visutou lanovkou, alebo tou istou cestou na Hrebienok. Ďalšie vysokohorské výstupy sú náročné či už do Veľkej Studenej doliny k Zbojníckej chate, alebo do Malej Studenej

doliny k Téryho chate a späť. Uvedené vysokohorské pešie výstupy sa dajú podniknúť len za ideálnych snehových a poveternostných podmienok. Pred túrou sa treba informovať o schopnosti terénu v Dome Horskej služby v Starom Smokovci. V dolinách hrozí lavínové nebezpečenstvo. Pre vysokohorské lyžiarske túry sú priam ideálne zjazdy z hornej časti Veľickej doliny, spod Východnej Vysokej a opatrným zjazdom cez svah Večného dažďa nad Veľickým plesom. Lyžiarskym pôžitkom je zjazd z Veľkej Studej doliny spod Javorových štítov cez Zbojnícky spád, Bránu do dolnej časti Veľkej Studenej doliny, už prerastený kosodrevinou a nižšie lesným porastom a cez tzv. Húpačky k bývalej chate Kamzík. Náročnejším vysokohorským zjazdom na lyžiach je zjazd z Malej Studenej doliny. Zo záveru doliny je niekoľko možností zjazdu k Téryho chate, alebo mimo chaty priamo dolu. Spod Sedielka od najvyššie položeného tatranského plesa, Modrého plesa (2157 m), dolinkou pod Sedielkom zjazd pod Žltú stenu a nadol dolinou. Najdlhším zjazdom je zjazd spod Ľadového sedla, alebo východnej steny Ľadového štítu k Téryho chate. Náročným zjazdom je zjazd na lyžiach z Baranieho sedla, strmým a v hornej časti úzkym žľabom sedla. Nižšie sa terén otvára a dovoľuje voľnejší pohyb na lyžiach až k Téryho chate. Od chaty je prudký zjazd Malým svahom pod Žltú stenu, odkiaľ dlhý a strmý zjazd na lyžiach Veľkým svahom do prostrednej, skoro vodorovnej časti Malej Studenej doliny. Potom ďalší zjazd už po turistickú cestu v kosodrevinovom, nižšie v lesnom poraste k chate kpt. Nálepku a ďalej Magistrálou až na Hrebienok. Záver zjazdu po Magistrále vyžaduje zvýšenú opatrnosť – úzka cesta, peší turisti. Opísané vysokohorské lyžiarske zjazdy sa dajú podniknúť len za veľmi dobrých snehových a poveternostných podmienok. Vo vysokohorskom teréne sa vyskytujú snehové lavíny.

41 Zotavovňa ROH Hrebienok 1285 m, vľavo masív Lomnického štítu 2632 m – P. Repka

42 Prírodná sankárska dráha z Hrebienka – J. Bobuľa

43 Ski Club v slalomovom areáli na Hrebienku – I. Urbanovič

44 Slalomový svah na Hrebienku, počas VCS – I. Urbanovič

45 Pozemná lanovka na Hrebienok – I. Urbanovič

46 Slalomový areál, Hrebienok – P. Puškáš

48 Nové sídlisko Dolný Smokovec 890 m, v pozadí vľavo Prostredný hrot 2440 m, vpravo masív Lomnického štítu 2632 m – B. Mrhová

50 Na hřebeni Divej veže 2376 m, v pozadí masív Lomnického štítu 2632 m a Prostředného hrotu 2440 m – I. Urbanovič

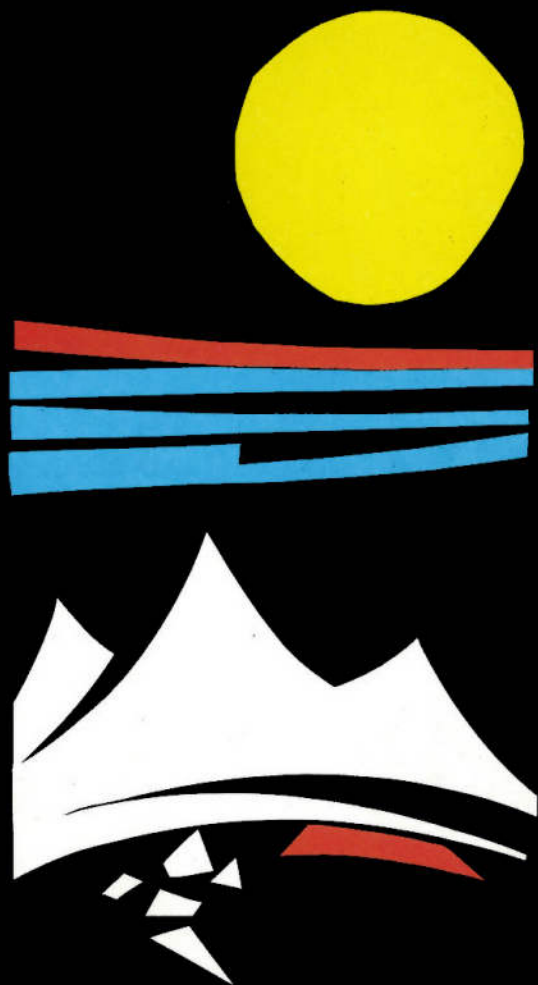

52 Pohľad z Lomnického štítu 2632 m, do Malej a Veľkej Studenej doliny, v pozadí masív Gerlachovského štítu 2655 m – I. Urbanovič

TATRANSKÁ LOMNICA – 850 m ● Osadu založili roku 1892. Prvé väčšie budovy postavili roku 1893 – dnešný hotel Lomnica a 1905 – Grandhotel Praha. Roku 1895 postavili medzi Popradom a Tatranskou Lomnicou vicinálnu železnicu, takže osada bola prvou tatranskou osadou priamo spojenou s rýchlikovou stanicou. Tým sa jej umožnil aj rýchlejší rast a návštevnosť. V medzivojnovom období tu vyrástlo niekoľko penziónov, ktoré dnes zväčša slúžia ako zotavovne ROH, najväčšou z nich je zotavovňa ROH Morava, postavená roku 1932. Veľkou atrakciou osady bolo dobudovanie visutej lanovky na Lomnický štít, druhý najvyšší štít Vysokých Tatier (2632 m), roku 1940. Po oslobodení sa rast osady zameriaval na výstavbu bytov, dobudovanie obchodov, ďalších hotelov a rekreačných stredísk. Postavili sa administratívne budovy, lyžiarsky areál a veľké sídlisko s občianskou vybavenosťou. Tatranská Lomnica je sídlom Správy Tatranského národného parku a Výskumnej stanice TANAPu, od roku 1968 je v novostavbe, ktorá je súčasne aj moderným múzeom Tatranského národného parku. Tatranskú Lomnicu možno považovať za najväčšiu rekreačnú oblasť Vysokých Tatier a svojimi zariadeniami umožňujúcimi pesto-

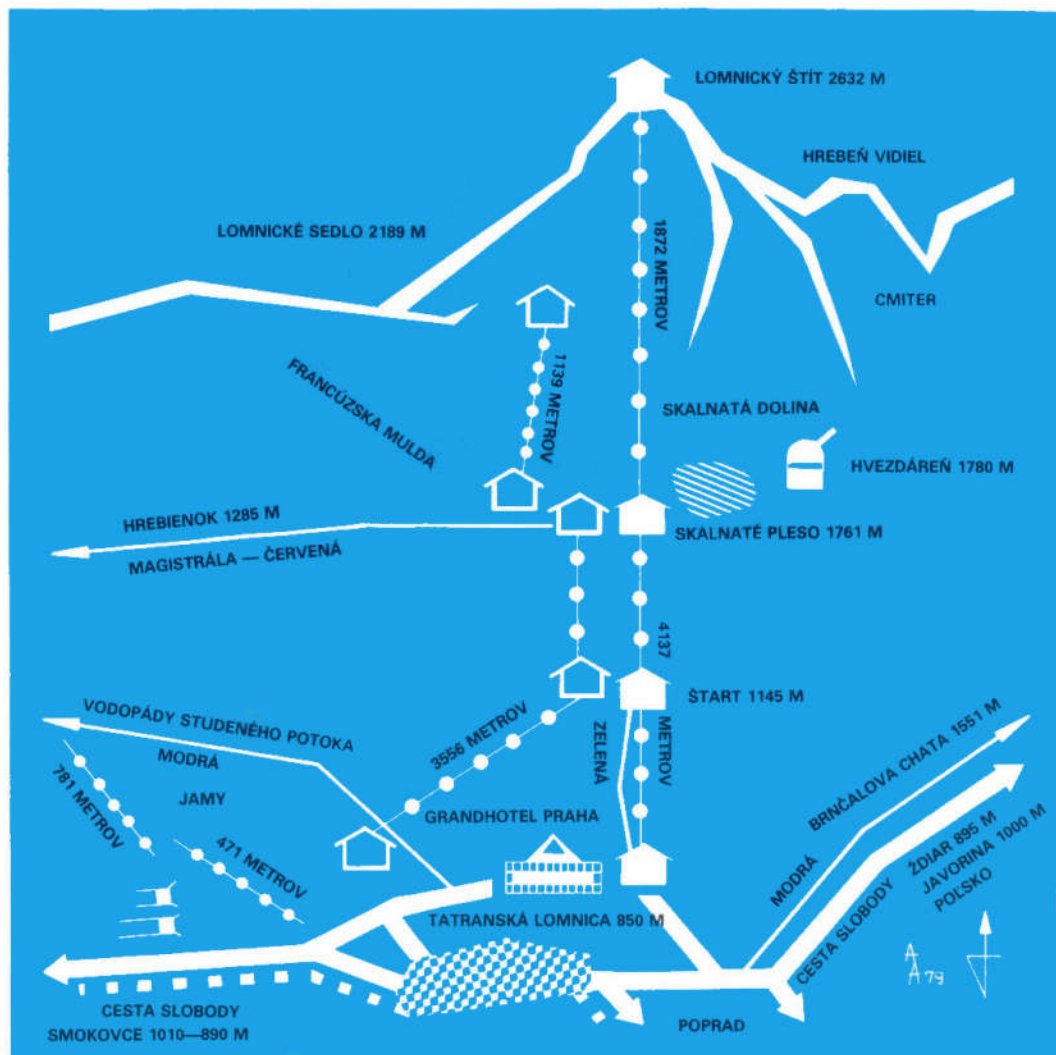
850 M
TATRANSKÁ LOMNICA

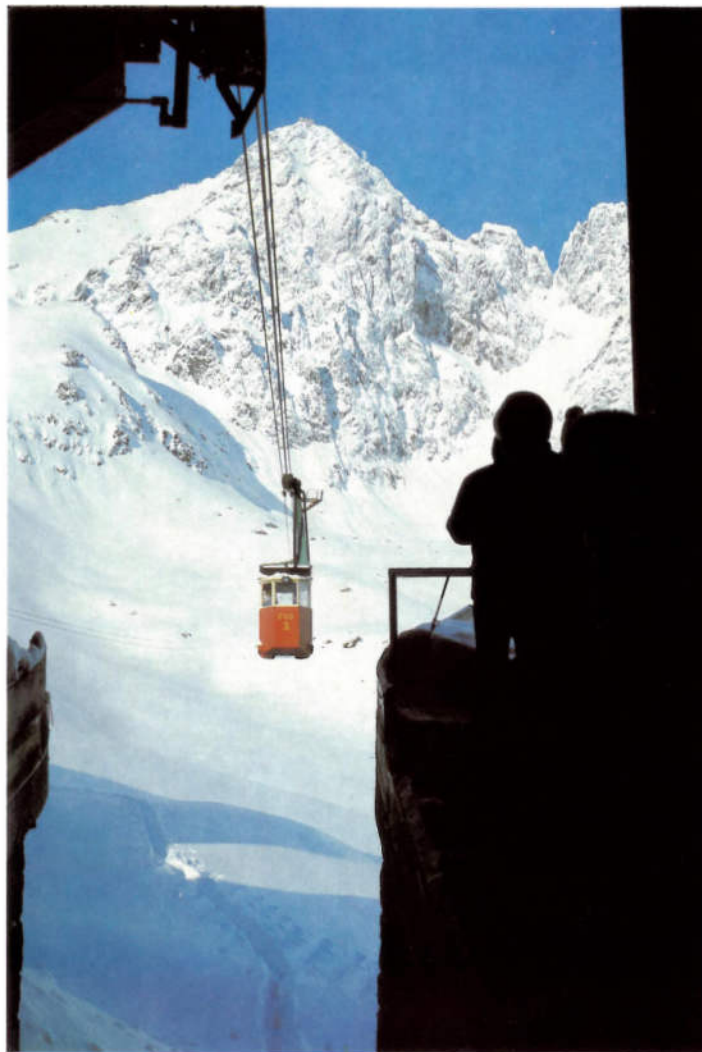

53 Lomnický štít 2632 m, hrebeň Vidieľ, Kežmarský štít 2558 m — P. Repka

vanie zimných športov i vyhľadávaným lyžiarskym centrom. V osade sa vybudovali dva skokanské mostíky s normovými bodmi 50 m a 30 m, ktoré slúžia pre skokanov združenárov a na výcvik mladých lyžiarov skokanov. Mostíky sa dajú používať i v letnom období, je na nich umelá hmota. Neďaleko skokanských mostíkov, na západnom okraji osady sú dva lyžiarske vleky Na Jamách. Cvičný slalomový svah Jamy I je vhodný pre lyžiarov začiatočníkov i pokročilých. Svah Jamy II je pokračovaním predchádzajúceho slalomového svahu a spojenie obidvoch trás je skôr pre pokročilých lyžiarov. V okolí Tatranskej Lomnice je veľmi vhodný terén pre lyžiarov bežcov, najmä okolo Golfovej lúky, na južnej strane osady sú krásne terény pre rekreačných lyžiarov bežcov. Najvýznamnejším lyžiarskym strediskom Tatranskej Lomnice je vysokopoložené Skalnaté Pleso v malej Skalnatej doline, priamo na úpätí Lomnického štítu. Prístup z Tatranskej Lomnice visutou alebo kabínkovou lanovkou. Údolná stanica visutej lanovky je pri Grandhoteli Praha a kabínkovej lanovky v blízkosti zotavovni Sasanka a Morava. Konečná stanica obidvoch lanoviek je na Skalnatom Plese (1761 m) v hoteli Encián. Najkrajší lyžiarsky terén Vysokých Tatier – svah Lomnického sedla, ktorý sa rozprestiera nad Skalnatým Plesom, sprístupňuje sedačkový výťah až do výšky asi 2100 m. Svah Lomnického sedla tu dosahuje šírku 300–500 m a umožní bezpečný zjazd i menej pokročilým lyžiarom k údolnej stanici sedačkového výťahu. Dĺžka zjazdu sa pohybuje od 1500 do 2000 m. Na tomto svahu sa každoročne konajú významnejšie medzinárodné i domáce lyžiarske preteky v zjazde na lyžiach a v obrovskom slalome. Zo Skalnatého Plesa schádzajú smerom na Tatranskú Lomnicu dve zjazdovky, ktoré svojimi normami zodpovedajú predpisom FIS. Zjazdovky sa končia neďaleko medzi-

stanice visutej lanovky Štart. Z dvoch uvedených zjazdoviek je v zimnom období zjazdná len Stará zjazdovka, tzv. ženská, kým Nová zjazdovka, nazývaná mužská, sa upravuje len pri vážnejších lyžiarskych pretekoch. Zjazd po obidvoch zjazdovkách len pre zdatných lyžiarov. Od medzistane Štart k údolnej stanici kabínkovej lanovky v Tatranskej Lomnici vedie nová široká zjazdovka, zjazdná i pre slabších lyžiarov. Pod budovou Štartu sa začína aj novovybudovaná a zmodernizovaná pretekárska sánkárska dráha, ktorá sa po mnohých a prudkých zákrutách končí neďaleko údolnej stanice visutej lanovky a Grandhotela Praha. Z Tatranskej Lomnice sa dajú podniknúť len menšie pešie túry. Veľmi vďačnou vychádzkou je vychádzka z centra osady po modrej značke popri kabínkovej lanovke k vodopádom Studeného potoka s návratom cez Hrebienok do Starého Smokovca. Často používanou pešou túrou je výstup visutou lanovkou na Skalnaté Pleso a pešo po Magistrale (červená značka) nadol do Malej Studenej doliny ku chate kpt. Nálepku, vedľa Obrovského vodopádu k bývalej chate Kamzík a na Hrebienok, odkiaľ pozemnou lanovkou do Starého Smokovca. Ďalšou nenáročnou predchádzkou je túra cez osadu Tatranské Matliare a ďalej modrou značkou lesným porastom k Šalvióvému prameňu, odkiaľ návrat hradskou po žltej značke na zastávku ČSAD Biela voda, s návratom do Tatranskej Lomnice buď autobusom, alebo pešo po hradskej asi 3 km. Medzi vážnejšie vysokohorské pešie výstupy patrí predchádzajúca túra k Šalvióvému prameňu, ktorá pokračuje ďalej žltou značkou do doliny Zeleného plesa k Brnčalovej chate. Tento výstup sa skôr odporúča lyžiarom-bežcom, keď sa dá spojiť s výstupom k bývalej Kežmarskej chate a miernym zjazdom späť k Šalvióvému prameňu a modrou značkou do Tatranskej Lomnice.

54 Lomnický štít 2632 m, južná stena zo Skalnatej doliny, s visutou lanovkou – I. Urbanovič

55 Lomnický štít 2632 m, stanica lanovej dráhy, meteorologická stanica, výskumné pracovisko SAV – I. Urbanovič

56 Údolná stanica novej kabínkovej lanovky na Skalnatom Plese – Š. Hamza

57 Riaditeľstvo TANAP, Tatranská Lomnica 850 m – P. Repka

58 Zotavovňa ROH Morava, Tatranská Lomnica 850 m
S. Hamza

59 Hotel Slovan Jednota, Tatranská Lomnica 850 m
P. Repka

60 Bytovky v Tatranskej Lomnici, v pozadí masív Lomnického
štítu 2632 m – L. Brchel

61 Obrovský slalom — L. Brčel

62 Zjazdár – B. Mrhová

63 Mladí pretekári – P. Repka

64 Sánkár – B. Mrhová

65 Začiatovník – B. Mrhová

66 Francúzska mulda VCS – Europský pohár 1978, Skalnaté Pleso – J. Bobula

68 V ľadovej stene – I. Urbanovič

69 RATRAC pod Lomnickým sedlom – J. Bobula

70 Jastrabia veža 2137 m, dolina Zeleného plesa
B. Mrhová

71 Údolná stanica vleku POMA, Skalnaté Pleso – J. Bobula

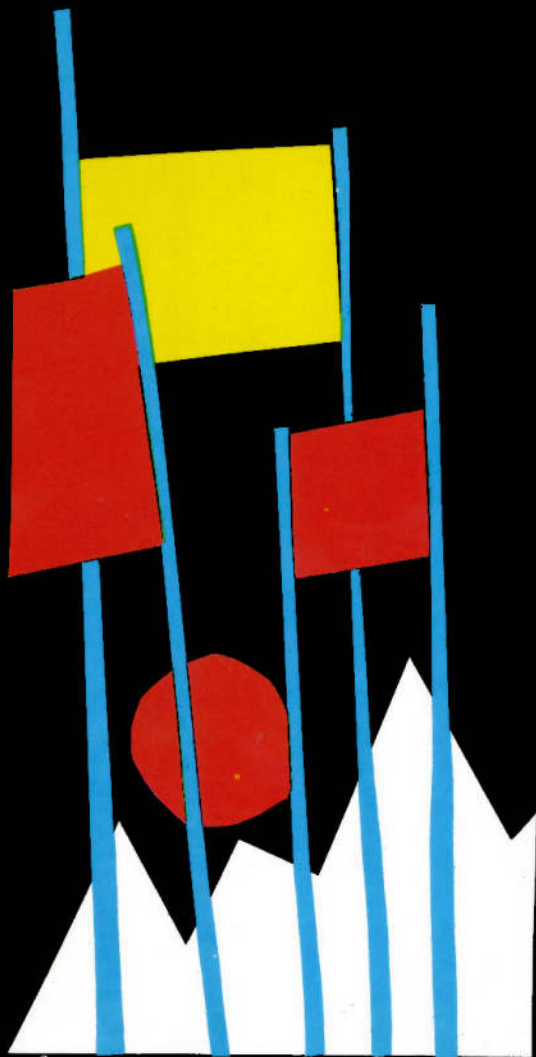

72 Malý Kežmarský štít 2513 m, severná stena, najvyššia
tatranská stena, 900 metrov vysoká – P. Puškáš

ŽDIAR – 895 m ● Keď opustíme po ceste Slobody, ktorá je hlavnou dopravnou tepnou Tatier centrálnu časť Vysokých Tatier, jej južné úbočia, cesta sa ostro stáča severným smerom a veľkým oblúkom obchádza 14 km dlhý horský hrebeň Belianskych Tatier. Tmavá tatranská žula sa mení v svetlý vápenc málo rozvetveného horského pásma. Hrebeň Belianskych Tatier je položený prične pri ukončení hlavného hrebeňa Vysokých Tatier v Kopskom sedle. Má dosť výrazný, ucelený hlavný hrebeň, bez dlhších bočných rázsoch. Tiahne sa východo-západným smerom od kúpeľnej osady Tatranská Kotlina, po najsevernejšiu tatranskú osadu Javorina. V Tatranskej Kotline sa nachádza jediná sprístupnená kvapľová jaskyňa Belianskych Tatier, Belianska jaskyňa. Objavili ju zlatokopi, oficiálne sa za deň objavenia pokladá 5. august 1881, keď Johann Britz a Július Husz zo Spišskej Belej prenikli do terajšieho domu Objaviteľ'ov. Beliansku jaskyňu pre verejnosť sprístupnili už v lete 1882. Koncom roku 1896 bola ako prvá na svete elektrifikovaná.

ŽDIAR 895 M
BELIANSKE TATRY

Len niekoľko kilometrov od Tatranskej Kotliny v malebnom údolí riečky Belá leží rázovitá podtatranská obec Ždiar. ● Najväčšia a súčasne najstaršia obec vo Vysokých Tatrách, rozprestierajúca sa popri ceste Slobody v dĺžke vyše 5 km v krajinársky veľmi peknom prostredí pod severnými zrázmi Belianskych Tatier a na južných stráňach Spišskej Magury. Prví ľudia, ktorí prenikli na územie ždiarskeho lesa boli drevorubači a popri nich pastieri, ktorí na vyrúbaných plochách vytvárali pasienky a stavali drevené salaše. Prvé salaše, ktoré vytvorili základ neskorších osád, datujú sa po roku 1589. Slúžili však hlavne v lete. Systematické osídlenie Ždiaru sa začalo až v 17. storočí, keď sem začali prichádzať obyvatelia spišských dedín. Noví obyvatelia sa zaoberali pastierstvom, drevorubačstvom, uhliarstvom, ale i pašeráctvom a pytlactvom, neskôr poľnohospodárstvom. Od konca 19. storočia sa našli nové zárobkové možnosti v službách cestovného ruchu. Ždiar so svojím osídlením patrí medzi typické karpatské osídlenie, voľné, rozptýleného typu, rozložené popri hlavnej hradskej a bočných údoliach. Ždiar je známy svojou architektúrou a goralským krojom. Ždiarska usadlosť pozostáva z prísne uzavretého celku. Okolo štvorcového dvorca hospodárske budovy tesne nadväzujú na obytnú časť, ktorej čelo je obrátené na juh s výhľadom na Belianske Tatry. Obytný dom je bez komína a dym voľne prechádza z ohniska do podstrešia a medzi šindľami strechy uniká von. Domy boli stavané jedine z dreva, fasády domov sú zdobené. Túto svojráznu architektúru však dnes narúša neplánovitá výstavba nových obytných domov z kameňa a tehál a staré usadlosti vylepšené nadstavbou poschodia. Žiaľ, podobne upadá aj ľudový odev a ľudové zvyky. Svoj ľudový svojráz si zachováva len vďaka miestnym ľudovým umelcom, ktorí podľa bohatej tradície pokračujú vo

výrobe valašiek, husličiek, ždiarskych tkanín a pamiatkových predmetov. Ľudový odev, najmä ženský je už na úplnom úpadku. Odev dievčat sa zhotovuje z továrenských látok a len málo doplnkov ľudového odevu tkaných na krosnách je pôvodných a zachovalých. Mužský odev je viac zachovalý, lebo pozostáva z domácich výrobkov, plátna, kožuchov a pod. Dnes sa dá ľudový odev vidieť už len príležitostne a pri väčších slávnostiach. Ždiar svojou polohou a prírodnou scenériou je vyhľadávaným zimným lyžiarskym strediskom a svojím umiestnením by mohol poskytnúť oveľa väčšie možnosti rekreácie, turistiky i cestovného ruchu. Tieto možnosti však nie sú ešte docenené, tým menej využité. V Ždiari sú dve rekreačné strediská ROH. Staršia drevená budova v centre obce – zotavovňa Tatra a nová moderná budova v Monkovej doline – zotavovňa Magura. Pre nenáročných lyžiarov sú svahy Spišskej Magury a Belianskych Tatier ideálnym terénom. Po celej dĺžke 5 až 8 km údolia sú cvičné lyžiarske terény. Na južných svahoch Spišskej Magury miernejšie a dlhšie, kým na severných svahoch Belianskych Tatier kratšie, no strmšie. Najlepšie možnosti lyžovania sú nad západným koncom obce, pod Ždiarskym sedlom. Na bočnom hrebeni Belianskych Tatier, na východnom a severnom svahu sú štyri lyžiarske vleky, kde sa dá lyžovať od konca novembra do začiatku apríla. Lyžiarske priestory sú prístupné i osobnými autami alebo linkovým autobusom ČSAD, lebo cesta Slobody, smerujúce do Javoriny, prechádza nad týmto lyžiarskym terénom. Pre turistické a bežecké lyžovanie sú ideálne terény po celom okolí obce a hlavne na južných nezalesnených stráňach Spišskej Magury. Veľmi vyhľadávaným terénom je hlavný hrebeň Spišskej Magury, odkiaľ je možný mierny zjazd do hociktoorej časti obce Ždiar.

75 Ždiar v zime – Š. Hamza

76 Ždiarske drevenice – Š. Hamza

77 Zotavovňa ROH Magura 910 m, Monkova dolina – I. Urbanovič

78 Turistická ubytovňa Protežka, v pozadí Ždiarska vidla 2142 m a Havran 2152 m – Š. Hamza

79 Domy v Ždiari – Š. Hamza

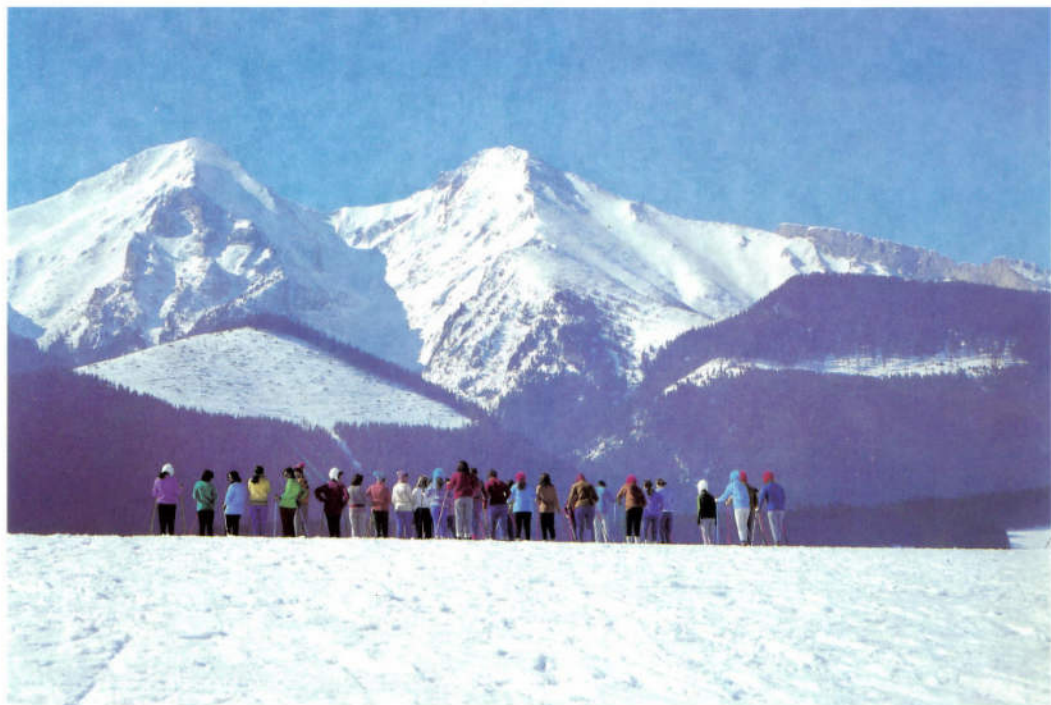

80 Kostolík v Ždiari – L. Brchel

82 Starý Ždiar – L. Brhel

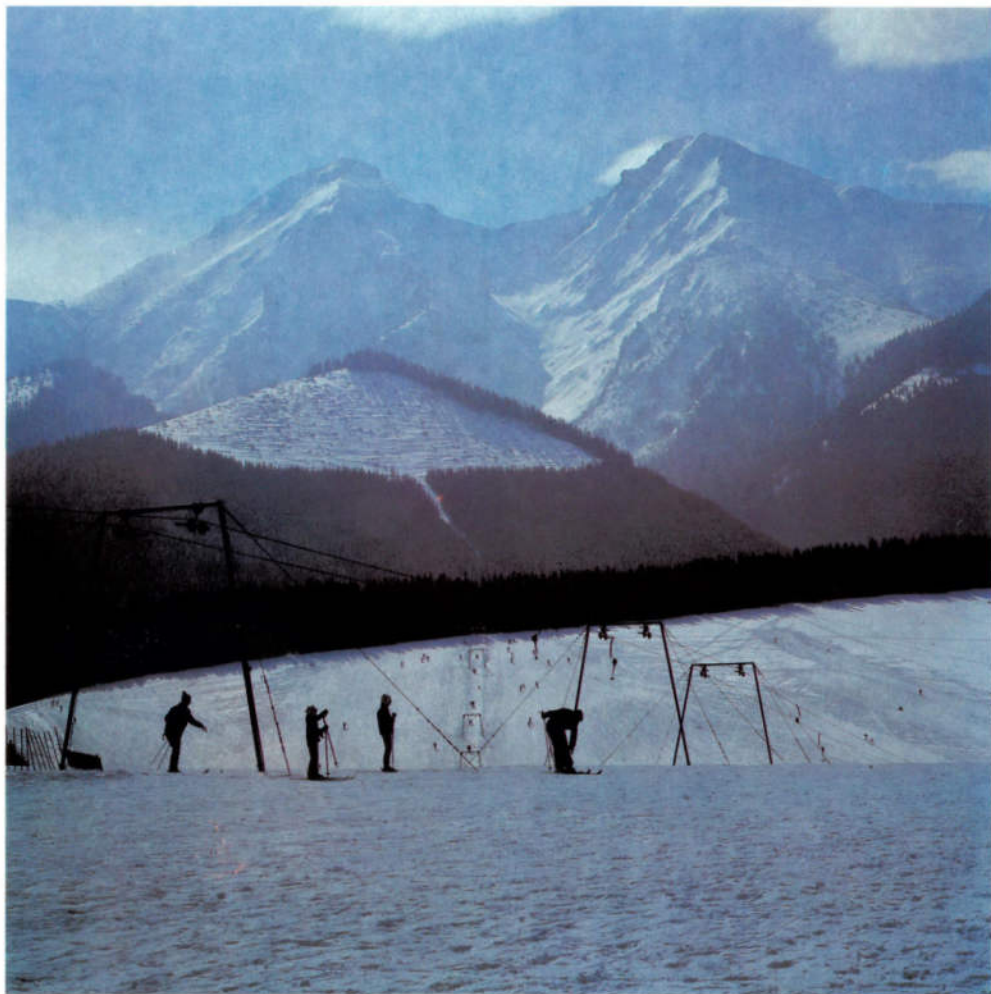
83 Lyžiarsky Ždiar – Š. Hamza

84 Ždiarsky dom – L. Brchel

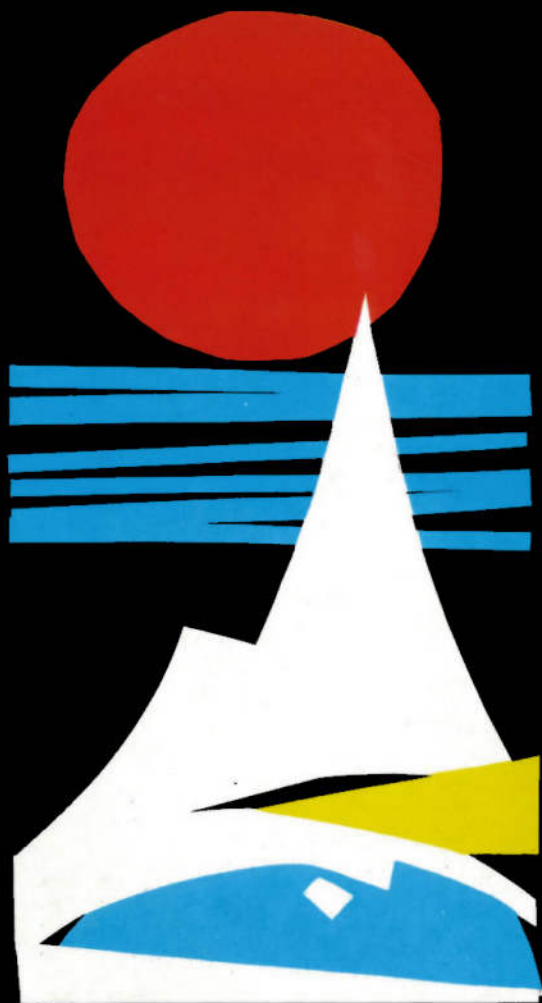

85 Ždiar – L. Brhel

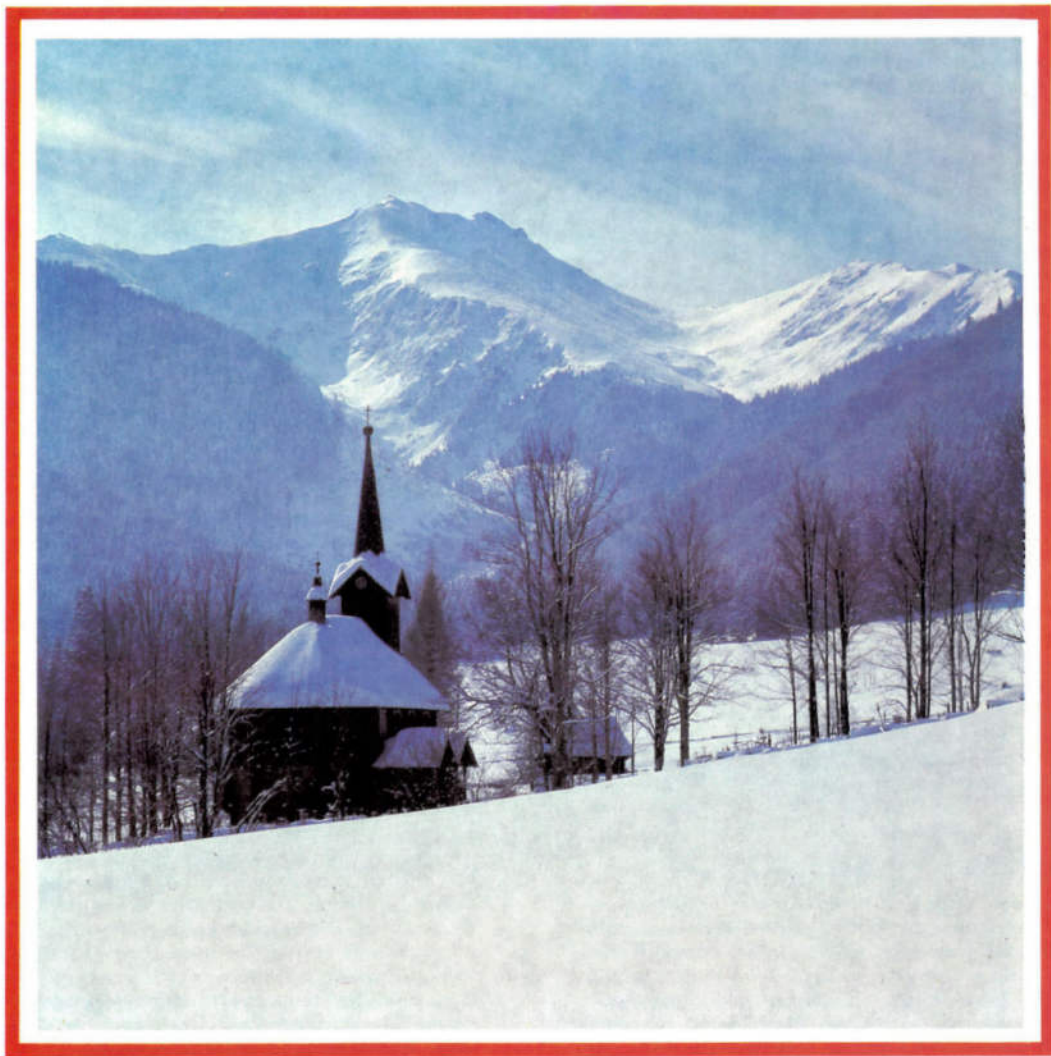

JAVORINA – 1000 m. ● Na severe Vysokých Tatier, neďaleko od miesta, kde cesta Slobody opúšťa naše štátne územie a spája nás s Poľskou ľudovou republikou, leží najsevernejšia osada Vysokých Tatier – Javorina. Umiestnená je v ústí Javorovej doliny na ľavom brehu riečky Javorinka v objatí mohutných lesov, pod najzápadnejším výbežkom Bellianskych Tatier, pod Rogovou. Osada pôsobí v tomto krásnom prírodnom prostredí dojmom ticha a pokoja, ďaleko od mestskej civilizácie a ruchu. Napriek tomu, že osada leží medzi obrovskými lesmi s drevorubačskou tradíciou, má minulosť hutnícku. Založením železných hút a hámrov roku 1759 sa vytvorili podmienky na trvalé osídlenie. Ruda sa dolovala v blízkych Zadných Med'odoloch alebo sa dovážala z Poľska. Pre nedostatok rudy železiarne prestavali

JAVORINA 1000 M
BELIANSKE TATRY

87 Drevený kostolík nad Javorinou, v pozadí masív Širokej 2210 m – L. Brchel

na lepenkáraň, ktorá však tiež zanikla (roku 1935). Od roku 1879 sa stal majiteľom obce a rozľahlých lesov pruský princ Kristián Kraft Hohenlohe, ktorý tu vytvoril lesnícku osadu, vybudoval poľovnícky zámok a drevený kostol ľudovej architektúry. Zámok je rozsiahla zrubová stavba z konca 19. storočia, inšpirovaná sliezsko-poľskou ľudovou architektúrou. Do okolitých lesov, kde zriadil zvernicu, dal doviezť cudzokrajnú zver, kozorožce, bizóny, kaukazské jelene a iné, ktoré sa však neprispôsobili tunajším podmienkam. Roku 1936 odkúpil javorinské panstvo štát a dnes patrí takmer celá osada Správe TANAP-u a jej obyvatelia sú zväčša jeho zamestnancami ako lesníci a lesní robotníci. Nad osadou vybudovali roku 1977 moderné účelové zariadenie ÚV KSČ (arch. Hauskrecht a Ďurkovič). Asi tri kilometre západným smerom od Javoriny je posledná usadlosť Vysokých Tatier Lysá Poľana. Niekoľko budov osady leží v dolnej časti Bielovodskej doliny na brehoch riečky Biela voda, ktorá tu vytvára štátnu hranicu. Tvoria ju domy lesovní, budovy dvoch starších colníc a na poľskej strane spoločný objekt súčasného colného úradu s pasovou kontrolou, postavený roku 1962 pred lyžiarskymi majstrovstvami sveta v Zakopanom. Lysá Poľana je medzinárodným cestným priechodom do PLR.

Javorina a okolitý terén má charakter turistický. Pre terénne zjazdové lyžovanie sú podmienky len na svahu blízkej Rogovej. Svah nemá lyžiarsky vlek. Konali sa tu však ako na náhradnom teréne medzinárodné lyžiarske preteky, keď v centrálnej časti Vysokých Tatier boli lyžiarske terény bez snehu, alebo poveternostné podmienky nedovolili preteky uskutočniť. Pre vysokohorské lyžovanie sú okolité tri tatranské doliny najlepšie i najkrajšie na celom území Vysokých Tatier. Sú to Zadné Medodoly, Javorová a Bielovodská dolina. Zadné Medodoly, ako

aj spodné úseky ďalších dvoch dolín – Javorovej a Bielovodskej možno absolvovať i na bežeckých lyžiach. Dlhé a mierne výstupy v lesnom poraste spomenutých dolín sa pri návrate nadol dolinami premenia na dlhé zjazdy a zanechajú v nás nezabudnuteľné dojmy v krásnej zimnej prírode. Zjazdové vysokohorské lyžovanie z Javorovej doliny alebo Bielovodskej doliny vyžaduje absolútnu znalosť terénneho lyžovania pri rôznorodosti snehovej prikrývky a konfigurácie terénu. Zjazd spod Sedielka v závere Javorovej doliny popod mohutné severné steny Javorových štítov, alebo zjazd spod Prielomu, Východnej Vysokéj a Poľského hrebeňa cez členitú Litvorovú kotlinu do Kačacej doliny, odkiaľ veľkými serpentínami v prachovom snehu po jazernej stene doliny dole Bielovodskou dolinou sú najdlhšími lyžiarskymi zjazdmi vo vysokohorskom teréne Vysokých Tatier. Ale všetku námahu pri výstupe zmnohonásobí radosť z voľného pohybu na lyžiach nadol po kríšťalovom víriacom sa snehu, keď vístor sviští okolo tváre a krásna scenéria okolitých stien a štítov zanecháva v pamäti nezabudnuteľné zážitky. Trvalými spomienkami останú vysokohorské prechody v zimnom období zo severných do južných dolín Vysokých Tatier. Prechod Zadnými Medodolmi cez Kopské sedlo do doliny Bielych plies k bývalej Kežmarskej chate a ďalej dolinou až do Tatranskej Lomnice sa dá absolvovať aj na bežeckých lyžiach. Avšak prechody Javorovou dolinou cez Sedielko do Malej Studenej doliny a z Bielovodskej doliny cez Prielom do Veľkej Studenej doliny, alebo cez Poľský hrebeň do Velickej doliny nutne vyžadujú znalosť nielen vysokohorského lyžovania, ale i vedomosti zimnej horolezeckej techniky. Vysokohorské lyžiarske túry a prechody sa dajú podnikáť len za veľmi dobrých poveternostných a snehových podmienok. V dolinách hrozí lavínové nebezpečenstvo.

88 Hrebeň Belianskych Tatier, prostredná časť, pohľad z Lomnického štítu 2632 m – I. Urbanovič

89 Belianske Tatry, masív Muráňa 1890 m – B. Mrhová

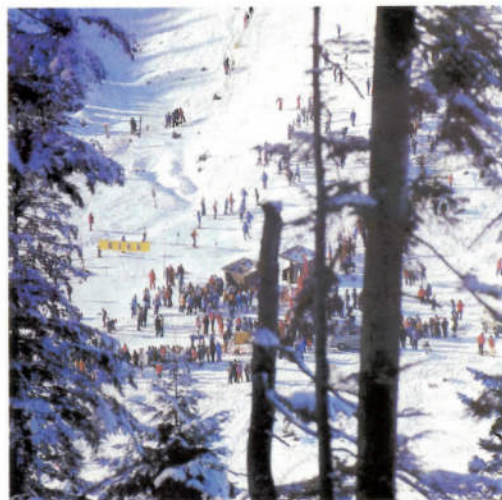
90 Kamzíci, *Rupicapra rupicapra* – M. Blahout

91 Belianske Tatry, VCS 1973 — Európský pohár — ženy,
Rogová — v pozadí Muráň 1890 m — P. Repka

92 Belianske Tatry, VCS 1973 — Európský pohár — ženy,
Rogová — P. Repka

93 Belianske Tatry, VCS 1973 — Európský pohár — ženy,
Rogová — P. Repka

94 Belianske Tatry, VCS 1973 — Európský pohár — ženy,
Rogová — v pozadí masív Muráňa 1890 m — P. Repka

95 Severné steny Javorových štítov, hrebeň Javorových veží, z Javorovej doliny – I. Urbanovič

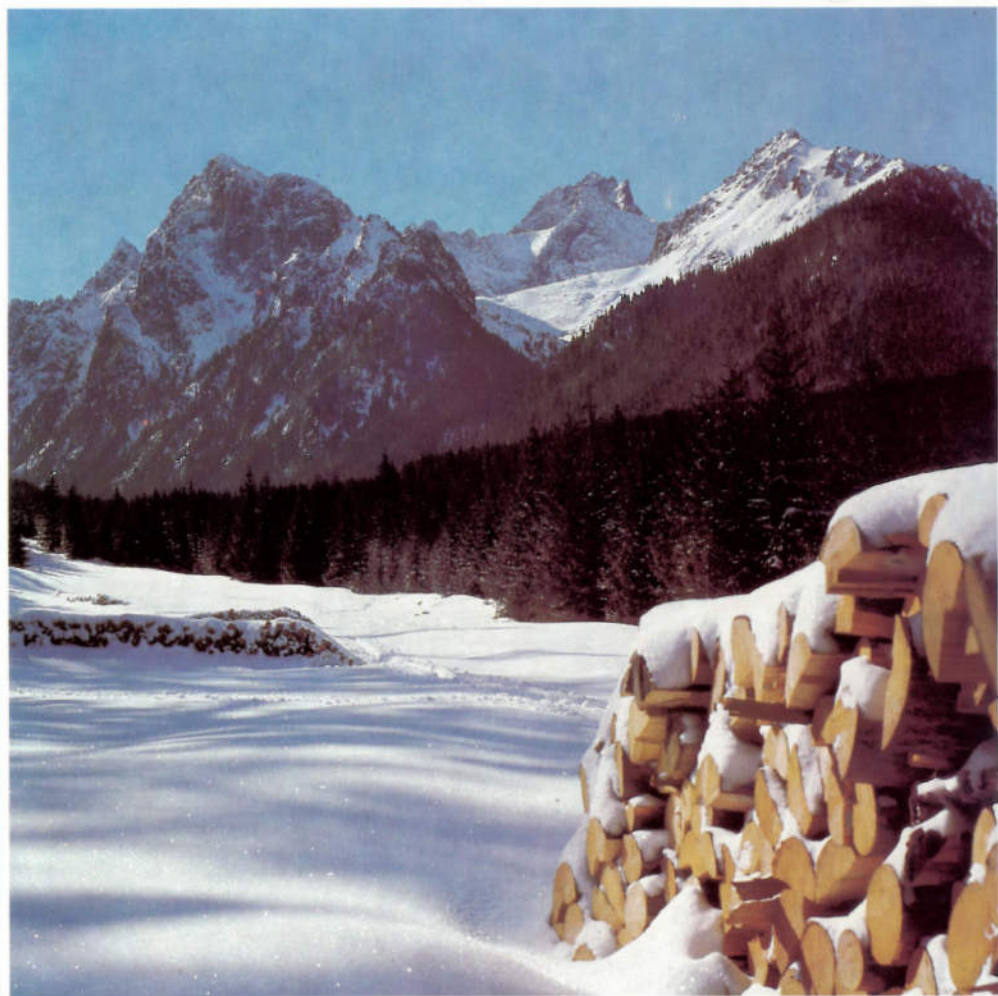

96 Zlobivá 2426 m, Rumanov štít 2428 m, Ganek 2459 m, Rysy 2499 m, pohľad z Prielomu 2288 m, do Kačacej doliny – I. Urbanovič

98 Kamzíci, *Rupicapra rupicapra* — M. Blahout

99 Bielowodská dolina, vľavo masív Veľkého Mlynára 2170 m, v pozadí Veľký Žabí štít 2259 m, Žabia dolina Bielowodská – I. Urbanovič

NAJVYŠŠIE ŠTÍTY

Gerlachovský štít	2655 m
Lomnický štít	2632 m
Ladový štít	2627 m
Pyšný štít	2623 m
Malý Ladový štít	2611 m
Lavinový štít	2606 m
Kotlový štít	2601 m
Malý Pyšný štít	2591 m
Vysoká	2560 m
Kežmarský štít	2558 m
Končistá	2535 m
Baranie rohy	2526 m
Dračí štít	2523 m
Veľká Vidlová veža	2522 m
Český štít	2520 m
Veterný štít	2515 m
Malý Kežmarský štít	2513 m
Rysy	2499 m
Kriváň	2494 m
Bradavica	2476 m
Snehový štít	2467 m
Široká veža	2461 m
Ganek	2459 m
Slavkovský štít	2452 m
Batizovský štít	2448 m
Prostredný hrot	2440 m
Čierny štít	2434 m
Hrubý vrch	2428 m
Východná Vysoká	2428 m
Zlobivá	2426 m
Veľký Mengusovský štít	2424 m
Lítvorový štít	2423 m
Kolový štít	2418 m
Javorový štít	2417 m
Satan	2416 m
Kupola	2414 m
Veľké Solisko	2404 m
Východný Mengusovský štít	2398 m
Prostredný Mengusovský štít	2393 m

TATRAŇSKÉ CHATY

Chata pod Rysmi	
len letná prevádzka	2250 m
Téryho chata	2015 m
Zbojnická chata	1960 m
Chata na Solisku	1830 m
Sliezsky dom	1670 m
Brnčalova chata	1551 m
Chata kpt. Morávku pri Popradskom pl.	1500 m
Chata kpt. Nálepku	1475 m
Chata Plesnivec	
výskumná stanica TANAPu	1290 m

Bílíkova chata 1255 m
Chata kpt. Rašu
rekreačné stredisko PRIOR, Košice 1180 m

LANOVKY ● SEDAČKY ● LYŽIARSKÉ VLEKY PODBANSKÉ

LYŽIARSKY VLEK, ÚDOLNÁ STANICA 841 M, DĚLKA VLEKU 543 M

ŠTRBSKÉ PLESO

SEDAČKOVÁ LANOVÁ DRÁHA, ÚDOLNÁ STANICA 1375 M,
DĚLKA SEDAČKY 2135 M

SEDAČKOVÁ LANOVÁ DRÁHA, ÚDOLNÁ STANICA 1373 M,
DĚLKA SEDAČKY 338 M

LYŽIARSKY VLEK INTERSKI, ÚDOLNÁ STANICA 1370 M,
DĚLKA VLEKU 865 M

LYŽIARSKY VLEK PREDNÉ SOLISKO, NÁSTUPNÁ STANICA 1669 M, DĚLKA VLEKU 590 M

SMOKOVCE

LYŽIARSKY VLEK JAKUBKOVA LÚKA, ÚDOLNÁ STANICA 1010 M, DĚLKA VLEKU 907 M

LYŽIARSKY VLEK HORNÝ SMOKOVEC, NÁSTUPNÁ STANICA 989 M, DĚLKA VLEKU 225 M

POZEMNÁ LANOVKA HREBIENOK, ÚDOLNÁ STANICA 1025 M, DĚLKA LANOVKY 1937 M

LYŽIARSKY VLEK HREBIENOK, HORNÁ LÚKA, ÚDOLNÁ STANICA 1304 M, DĚLKA VLEKU 741 M

LYŽIARSKY VLEK HREBIENOK, HORNÁ LÚKA, NÁSTUPNÁ STANICA 1304 M, DĚLKA VLEKU 405 M

LYŽIARSKY VLEK HREBIENOK, DOLNÁ LÚKA, NÁSTUPNÁ STANICA 1257 M, DĚLKA VLEKU 305 M

TATRANSKÁ LOMNICA

VISUTÁ LANOVKA SKALNATÉ PLESO, ÚDOLNÁ STANICA 898 M, DĚLKA LANOVKY 4137 M

KABÍNKOVÁ VISUTÁ LANOVKA SKALNATÉ PLESO, ÚDOLNÁ STANICA 904 M, DĚLKA LANOVKY 3556 M

VISUTÁ LANOVKA LOMNICKÝ ŠTÍT, NÁSTUPNÁ STANICA NA SKALNATOM PLESE 1774 M, DĚLKA LANOVKY 1872 M

LYŽIARSKY VLEK JAMY I, NÁSTUPNÁ STANICA 863 M, DĚLKA VLEKU 471 M

LYŽIARSKY VLEK JAMY II, NÁSTUPNÁ STANICA 925 M, DĚLKA VLEKU 781 M

SEDAČKOVÁ LANOVÁ DRÁHA SKALNATÉ PLESO, ÚDOLNÁ STANICA 1782 M, DĚLKA SEDAČKY 1139 M

ŽDIAR

LYŽIARSKY VLEK STREDNICA, ÚDOLNÁ STANICA 967 M, DĚLKA VLEKU 467 M

LYŽIARSKY VLEK STREDNICA, ÚDOLNÁ STANICA 971 M, DĚLKA VLEKU 317 M

LYŽIARSKY VLEK STREDNICA, ÚDOLNÁ STANICA 971 M, DĚLKA VLEKU 325 M

LYŽIARSKY VLEK STREDNICA, ÚDOLNÁ STANICA 980 M, DĚLKA VLEKU 160 M

100 Vysoké Tatry, panoráma od juhu, zo Šuňavy – B. Mrhová

1. strana obálky: Skalnaté Pleso 1761 m žiacke preteky, v pozadí Kežmarský štít 2558 m a Huncovský štít 2351 m – J. Bobula

4. strana obálky: Areál snov 1380 m, Štrbské Pleso 1355 m, Interski 1975, v pozadí masív Vysokej 2560 m – Š. Hamza

В самой северной части горного гребня Карпат, длина которого представляет 1200 километров, расположены Высокие Татры, являющиеся наиболее высокими горами этой горной дуги. Высокие Татры принадлежат к наименьшим из больших горных массивов мира. Однако, несмотря на свои сравнительно малые размеры, они насобирали столько красот природы, что им могут позавидовать даже самые величественные, самые большие по своим размерам и наиболее высокие горы всего мира.

Высокие Татры начинаются на западе седловиной Лялиове седло (Laliové sedlo – 1947 m) и являются как бы продолжением Западных Татр. Главный их гребень тянется в юго-восточном направлении, в половине своей длины он поворачивает на северо-восток и кончается в седловине Копске седло (1749 м). Восточной границей Высоких Татр является их переход в известняковые Беллянские Татры. Длина главного гребня равняется 26 км, ширина горного массива – 17 км, а площадь, которую он занимает, представляет 260 км². От главного гребня отходят на север и на юг боковые гребни, развилки, которые образуют татранские долины. В той части Высоких Татр, которая находится на территории Чехословацкой социалистической республики, насчитывается 35 долин. К наиболее известным татранским долинам принадлежат: в западной части – Фуркотска, Млынишка и, в особенности, Менгусовска, в центральной и восточной частях – Велицка, Велька Студена, Мала Студена и Скалната. С северной стороны Татр расположены две высокогорные долины – Яворова и Биеловодска. Почти в каждой долине находятся горные озера („плеса“), которые украшают высокогорную природную среду. Общее количество озер в Высоких Татрах равняется 105. Все они ледникового происхождения и представляют собой, как бы, остатки отдаленного ледникового периода. В лесном поясе Высоких Татр от запада на восток, а потом уж и на север тянется главная коммуникационная артерия – дорога Свободы, которая соединяет отдельные татранские поселки. Она ведет от поселка Подбанске через поселки Штрбске Плесо, Вышне Гаги (Hágy), Нова Полианка, Татранска Полианка в административный центр Высоких Татр – Старый Смоковец. Оттуда она продолжается через поселки Татранска Ломница и Татранска Матляре (Matliare), проходит по восточному краю Беллянских Татр и в поселке Татранска Котлина поворачивает на север. Там она обходит Высокие Татры и через северные склоны Беллянских Татр проходит населенный пункт Ждяр, поселки Подспяды и Яворина, где расстается с чехословацкой государственной территорией в международном пограничном переходе Лыса Поляна и вступает на территорию Польской Народной Республики.

Вся территория Высоких Татр представляет собой природный заповедник и находится в юридической компетенции Управления Татранского национального парка (ТАНАП). Целью управления ТАНАП'а является сделать эту высокогорную территорию доступной для широких масс трудящихся, с соблюдением закона об охране природы Высоких Татр. Для туристической общественности доступны в Высоких Татрах приблизительно 350 км маркированных туристических троп, ведущих через долины, седловины на пики с широким кругозором. Движение вне этих троп не разрешается. В течение зимнего периода доступна приблизительно только четверть туристических троп, которые бывают обозначены жердяными вежами. Ведут они в долины к высокогорным туристическим приютам („хатам“), которые находятся в эксплуатации в течение всего года. Проходимость высокогорных местностей зимой обусловлена, однако, как хорошими погодными условиями, так и состоянием снежного покрова. Поэтому надо о ней перед началом какого бы то ни было туристического предприятия информироваться в Доме Горной службы в Старом Смоковце. Работники Горной службы заботятся о безопасности посетителей Высоких Татр в высокогорных местоположениях. Обращайте внимание на указания Горной службы и соблюдайте их!

Высокие Татры представляют собой идеальное место для зимних sports. Исключительно хорошая конфигурация их поверхности, а также хорошие климатические условия, в особенности, в смысле снежного покрова, дают возможность для зимних sports от ноября до конца апреля. Десяти горных транспортных оборудований – канатно-буксировочных дорог, подъемников и кресельных подъемников – способствуют быстрой доставке на славянские склоны и спусковые трассы.

Наиболее излюбленными центрами зимних sports являются: Штрбске Плесо, Гребиенок (Hrebienok) и Скалната Плесо.

Штрбске Плесо с Арвалом снов, где в 1970 году происходили состязания на первенство мира по классическим дисциплинам, представляют центр лыжников. Кроме оборудований для бега и прыжков на лыжах, есть здесь и трассы для спусков на лыжах. С южного хребта горы Предне Солиско, на который ведет кресельный подъемник, идет вниз широкая трасса для спусков, пригодная и для менее опытных лыжников. Прямо в Арвале снов находится спальный склон Интерски, доступ к которому облегчает скоростная лыжная канатно-буксировочная дорога.

Дальнейшей областью для лыжников, занимающихся спусковым спортом, является Гребиенок над Старым

Смоковцем. На Гребиенок ведет наземная канатная дорога. Слаломные склоны, на которых находятся канатно-буксировочные дороги, пригодны и для начинающих лыжников. Есть здесь и идеальные местности для школ лыжного спорта. Из Гребиенка ведет в Старый Смоковец спусковая трасса с умеренным наклоном, а также и дорога для спуска на санках, которая содержится в порядке в течение всей зимы. Наилучшие местности для лыжного спорта, но предъявляющие большие требования к лыжникам, находятся на Скальном Плесе над поселком Татранска Ломница. На Скальном Плесо ведут две подвесные кабинные канатные дороги. К местам лыжного спорта на склоне седловины Ломницкого седла ходит скоростной кресельный подъемник. Возможности для спусков на лыжах на склоне Ломницкого седла являются прямо идеальными. Ширина склона достигает местами до 500 метров, а длина спуска 1500–2000 метров по умеренно пересеченной местности. Из поселка Скальное Плесо в направлении на Татранскую Ломницу ведет хорошо приспособленная спусковая трасса, которая, однако, предназначена только для опытных лыжников. Под промежуточной станцией подвесной канатной дороги Штарт проходит до Татранской Ломницы искусственная дорога для спуска на санках, на которой ежегодно производятся международные состязания. К излюбленным центрам лыжного спорта принадлежит и населенный пункт Ждяр. Он находится на северных склонах Белянских Татр, где очень хорошие условия для прогулок на лыжах с целью отдыха и пребывания на свежем воздухе.

Высокогорные долины Высоких Татр представляют владение высокогорных лыжников и скиальпинистов. Из каждой татранской долины, а также и с многих вершин Татр можно по удобной местности спуститься в нижележащие горные объекты или непосредственно в поселки. На такое предприятие, предъявляющее к лыжникам повышенные требования, безусловно необходим опыт в высокогорном лыжном спорте, знакомство с местностью, сведения о состоянии снега и полное представление об опасностях, грозящих в больших горах зимой.

Im nördlichsten Teil des 1200 km langen Gebirgskammes der Karpaten liegt die Hohe Tatra, die das höchste Gebirge dieses Gebirgsbogens bildet.

Die Hohe Tatra gehört zu den kleinsten Hochgebirgen der Welt. Trotz ihrer kleinen Fläche verfügt sie über eine Menge von Naturschönheiten, um die sie auch die mächtigsten und größten Gebirge der Welt beneiden können.

Die Hohe Tatra beginnt im Westen mit dem Sattel Laliové sedlo (1947 m) und sie knüpft an die Westliche Tatra an. Der Hauptkamm zieht sich zunächst südostwärts, in der Hälfte seiner Länge wendet er sich nordostwärts und endet im Sattel Kopské sedlo (1794 m). Im Osten grenzt die Hohe Tatra an die vom Kalkstein gebildete Belaer Tatra an. Die Länge des Hauptkammes der Hohen Tatra beträgt 26 km, die Breite des Gebirges ist 17 km. Die Hohe Tatra breitet sich auf der Fläche von 260 km² aus. Vom Hauptkamm verlaufen nord- und südwärts Nebenkämme, die die Täler der Hohen Tatra bilden. Auf dem tschechoslowakischen Gebiet der Hohen Tatra befinden sich 35 Täler. Zu den bekanntesten Tatratalern gehören: Furkotská dolina, Mlynická dolina und Mengusovská dolina im westlichen Teil des Gebirges, Velická dolina, Vefká Studená dolina, Malá Studená dolina und Skalnatá dolina im zentralen und östlichen Teil. Im nördlichen Teil der Hohen Tatra ziehen sich zwei Hochgebirgstäler – Javorová dolina und Bielowodká dolina.

Fast alle Täler werden von den Gebirgsseen geschmückt. In der Hohen Tatra gibt es insgesamt 105 Gebirgsseen. Sie alle sind vom Gletscher als Relikte der Eiszeit entstanden.

Die Hauptstraße cesta Slobody zieht sich im Waldgebiet der Hohen Tatra vom Westen nach Süden und dann nach Norden. Sie verbindet die Ortschaften Podbanské, Štrbské Pleso, Vyšné Hggy, Nová Polianka und Tatranská Polianka mit dem Verwaltungszentrum der Hohen Tatra – Starý Smokovec. Von dort führt sie über Tatranské Lomnica, Tatranské Matliars, berührt den östlichen Ausläufer der Belaer Tatra und wendet sich hinter der Ortschaft Tatranská Kotlina zum Norden. Sie umgeht die Hohe Tatra, führt an den nördlichen Hängen der Belaer Tatra vorbei in die Gemeinde Ždiar und die Ortschaften Podspády und Javorina, wo sie das tschechoslowakische Staatsgebiet verläßt und über den internationalen Grenzübergang auf das Gebiet der Volksrepublik Polen führt.

Das ganze Gebiet der Hohen Tatra ist ein Naturreservat, das der Kompetenz der Verwaltung des Tatra-Nationalparks unterliegt. Die Verwaltung des Tatra-Nationalparks setzt sich zum Ziel, das Hochgebirgs Gelände den breiten Schichten der Werktätigen unter der Einhaltung des Naturgesetzes über die Hohe Tatra zugänglich zu machen. Der Öffentlichkeit stehen in der Hohen Tatra etwa 350 km markierte Touristenwege, die über die Täler und Sättel zu den Aussichtsgipfeln führen, zur Verfügung. Nichtmarkierte Wege im Hochgebirgs Gelände zu benutzen ist untersagt. In der Winterzeit ist nur etwa ein Viertel der markierten Wege zugänglich; sie sind durch Pfähle markiert. Sie führen in die Täler und zu den Berghütten, die ganzjährig im Betrieb sind. Die Gangbarkeit des Hochgebirgs Geländes ist jedoch im Winter durch die günstige Wetter- und Schneebedingungen bedingt. Aus diesem Grund ist es notwendig sich vor der Tour über die Gangbarkeit des Terrains im Haus des Bergrettungsdienstes in Starý Smokovec zu informieren. Die Mitarbeiter des Bergrettungsdienstes sorgen für die Sicherheit der Besucher der Hohen Tatra im Hochgebirgs Gelände. Befolgen sie die Weisungen des Bergrettungsdienstes.

Die Hohe Tatra ist ein ideales Gelände für den Wintersport. Die äußerst günstige Beschaffenheit des Terrains und gute Schnee- und Wetterverhältnisse ermöglichen den Wintersport vom November bis Ende April zu betreiben. Dutzende von Verkehrseinrichtungen – Schilifte und Sessellifte – ermöglichen den schnellen Zutritt zu den Slalomhängen und Abfahrtspisten. Die meistbesuchten Wintersportzentren sind Štrbské Pleso, Hrebienok und Skalnaté Pleso.

Štrbské Pleso mit dem Schigelände Areal snov, wo 1970 die Weltmeisterschaft in den klassischen Schdisziplinen ausgetragen wurde, ist ein beliebtes Zentrum für den Schisport. Außer den Möglichkeiten für den Schilanglauf und Schispringen verfügt diese Ortschaft auch über Abfahrts- pisten. Auf dem Südhang des Berges Predné Solisko, auf den ein Sessellift führt, befindet sich eine breite Abfahrtsstrecke, die auch für weniger fortgeschrittene Schiläufer geeignet ist. Unmittelbar im Schigelände Areal snov ist der Slalomhang Interaki, der mit einem Schnelllift zugänglich ist.

Ein weiteres Gebiet mit Abfahrtsstrecken ist Hrebienok oberhalb von Starý Smokovec. Zum Hrebienok führt eine Bodenseilbahn. Die mit Schiliften ausgestatteten Slalom- pisten von Hrebienok eignen sich auch für Anfänger. Hier gibt es ideale Terrains für Schischulen. Von Hrebienok nach Starý Smokovec führt eine Abfahrtsstrecke mit mäßigem Gefälle und eine den

ganzen Winter über instandgehaltene Rodelbahn.

Die besten und zugleich die anspruchsvollsten Schipisten befinden sich am Skalnaté Pleso oberhalb der Ortschaft Tatranská Lomnica. Zum Skalnaté Pleso führen zwei Kabinenseilbahnen. Zu den Schipisten des Hanges Lomnické sedlo fährt ein Sessellift. Die Abfahrtsmöglichkeiten des Hanges Lomnické sedlo sind nahezu ideal. Die Breite des Hanges reicht bis zu 500 m und die Länge der Abfahrt ist 1500–2000 m in mäßig gegliedertem Terrain. Vom Skalnaté Pleso nach Tatranská Lomnica führt eine gut instandgehaltene Abfahrtsstrecke, die jedoch nur den fortgeschrittenen Schiläufern bestimmt ist.

Unterhalb der Zwischenstation der Kabinenseilbahn beginnt eine Rodelbahn mit künstlicher Oberfläche, die bis nach Tatranská Lomnica führt. Diese Rodelbahn ist alljährlich Schauplatz internationaler Rodelwettkämpfe. Zu den vielbesuchten Wintersportzentren gehört auch die Gemeinde Ždiar an den nördlichen Hängen der Belaer Tatra mit sehr guten Bedingungen für das Schilaufen.

Die Hochgebirgstäler der Hohen Tatra sind Domäne der Hochgebirgsschiläufer und Schialpinisten. Von jedem Tatratal, aber auch von vielen Tatrageipfeln, kann man Abfahrten in die tiefer gelegenen Objekte oder direkt in die Tatra-Ortschaften unternehmen. Bei solcher anspruchsvollen Abfahrt ist jedoch die Beherrschung des Schialpinismus, die Kenntnis des Terrains sowie der Schneebedingungen und der Gefahr des winterlichen Hochgebirges unmittelbar erforderlich.

Az 1200 kilométer hosszú Kárpátok legészakibb részén húzódik a Vysoké Tatry hegylánc, mely a legmagasabb hegysége ennek a hegyvonulatnak. A Vysoké Tatry a világ legkisebb hegyláncjai közé tartozik, mégis olyan sok természeti csoda található e kis területen, amit a világ legfenségebb, legnagyobb és legmagasabb hegyláncjai is megirigyelhetnek.

A Vysoké Tatry a Kárpátok nyugati részén az 1947 méter magas L'Alpove sedlo-val kezdődik, majd a Západné Tatry-ban folytatódik. A főhegylánc délkelet irányban húzódik, majd a hegyvonulat fele hosszában északkelet felé veszi az irányt és az 1749 méter magas Kopské sedlo-ban fejeződik be. Keleten a Vysoké Tatry a mészköves Bellianske Tatry-val határos. A főhegylánc 26 kilométer hosszú, 17 kilométer széles; kiterjedése 260 négyzetkilométer. A főhegyláncokból északi és déli irányban mellékágak nyúlnak ki. Ezek alakítják ki a tátrai völgykatlanokat. Csehország területén a Vysoké Tatry-ban 35 völgy található. Ezek közül a legismertebbek nyugati részen a Furkotská, Mlynická, Mengusovská dolina, míg a középső, illetve a keleti részen a Velická, Veľká Studená, Malá Studená és a Skalnatá dolina. A Tátra északi oldalán két alpesi völgy van, a Javorová és a Bielovodská dolina. Csaknem mindegyik völgyben találhatók lavak mely csak szebbé teszi a magashegyi környezetet. Összesen 105 tó marad fenn a Vysoké Tatry-ban. Mindegyik gleccsereredetű, s a jégkorszak bizonyítékai. A Vysoké Tatry erdei övezetében, nyugati irányból kelet felé húzódik a fő közlekedési útvonal, a Cesta slobody, mely az egyes tátrai településeket, községeket köti össze. Podbanské-ből Štrbské Pleso-n, Vyšné Hágy-n, Nová Polianka-n keresztül a Vysoké Tatry közigazgatási központjába, Starý Smokovec-ba vezet. Innen Tatranská Lomnica-n és Tatranské Matliare-n keresztül a Bellianske Tatry keleti csücskét érintve, a Tatranské Kotlina-n áthaladva északi irányba kanyarodik. Megkerüli a Vysoké Tatry-t és a Bellianske Tatry északi lejtőjén keresztül átvezet Ždiar községen, a Podspády és Javorina helységen áthaladva elhagyja a csehországi területet, és a Lysá Poľana-i nemzetközi határátkelőhelyen a Lengyel Népköztársaság területére vezet.

A Vysoké Tatry teljes egészében védett terület, a Správa Tatranského národného parku TANAP-a Tátrai Nemzeti Park Felügyelősége hatáskörébe tartozik. A TANAP feladata és célja, hogy ezt a rendkívüli természeti kincset, az alpesi vidéket a Vysoké Tatry-i természetvédelmi törvény betartása mellett a dolgozók rendelkezésére bocsájtja. A turisták körülbelül 350 kilométer hosszú, turistajelzésekkel kijelölt útvonalon juthatnak fel a hegycsúcsokra, nyergekre, s le a völgyekbe. A turistautakról letérni nem szabad, ne hogy összetapossák a látogatók a rendkívül értékes és védett tátrai növényzetet. A téli időszakban körülbelül a turistautak egynegyede járható, és karójelzésekkel vannak kijelölve az útvonalak. A télen is járható turistautak a völgyekből vezetnek fel a télen is üzemelő k turistaházakba. Az alpesi terep járhatósága télen – természetesen – az időjárási viszonyoktól függ. Ezért kell a hegyi túrára indulás előtt tájékoztatást kérni a Starý Smokovec-ban levő, Dom Horskéj služby – ban álmászó Horská služba – tól a terep járhatóságáról. A Vysoké Tatry látogatóinak biztonságáról a Horská služba – hegyi mentőszolgálat – dolgozói gondoskodnak. Ezért kérjük ki és tartásuk be a Horská služba utasításait.

A Vysoké Tatry nagyon ideális lehetőséget nyújt a téli sportok üzésére. A környezet rendkívül jó szerkezeti felépítése, a kedvező időjárási viszonyok és az elegendő mennyiségű hó egészen novemberből április végéig lehetővé teszi a téli sportok üzését. A számos hegyi közlekedési jármű, a hegyi felvonó, a sífelvonó, a vontató, az üléses sífelvonó lehetővé teszi, hogy a turisták, a sízők gyorsan feljussanak a sítépekre, a műlesiklópályára. A leglátogatottabb téli sportközpontok a Štrbské Pleso, a Hrebienok és a Skalnaté Pleso. A Štrbské Pleso és az Areál snov – ahol 1970-ben sor került a sívilágbajnokságra – a sízők központja. A sítúton és a síugrásnál kívül sízésre is nagyon alkalmas ez a terep. A Predné Solisko déli hegyoldala, ahová üléses sífelvonó vezet fel, a kevésbé jól sízők részére is alkalmas. Közvetlenül az Areál snov-ban található az Interski műlesikló, melyhez gyors sífelvonóval juthatnak fel a sízők.

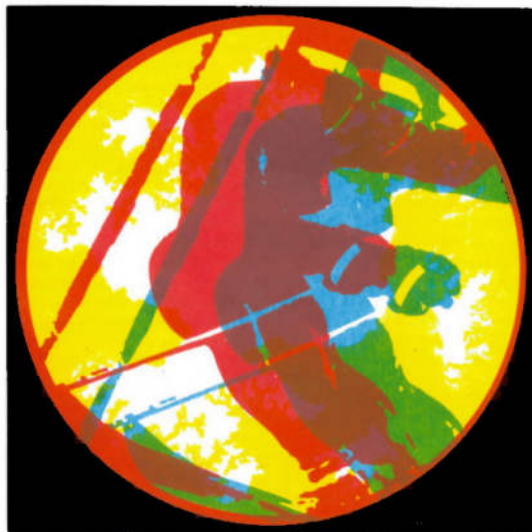
További sítérep a Starý Smokovec felett húzódó Hrebienok hegyoldala. Ide drótkötélpálya vezet fel. A sífelvonókkal ellátott sítépek kezdők részére is alkalmasak. Különösen a sítanfolyamok résztvevői számára nyújt ideális feltételeket ez a terep. A Hrebienok-ról Starý Smokovec-ba mérsékelt lejtésű sípályán lehet lejutni. Ugyanitt található egész télen keresztül rendben tartott, szánkázásra is alkalmas terep.

A legjobb és a legigényesebb sítépek a Tatranská Lomnica felett elterülő Skalnaté Pleso térségében vannak. Ide függő-és fülkés drótkötélpálya vezet fel. A Lomnické sedlo-i sítépre üléses gyorsfelvonók szállítják fel a sízőket. Itt rendkívül ideális a sízési lehetőség.

A mérsékeltén tagolt, 1500–2000 méter hosszú pályája szélessége eléri az 500 métert is. A Skalnaté Pleso-ról nagyon jól rendezett pályája vezet Tatranská Lomnica irányába, de ezt csak valóban kitűnő sízők részére alkalmas.

A Štart függődrótkötépályája közbeeső állomásai alatt szánkázásra alkalmas műpályája van, ahol minden évben nemzetközi szánkversenyt rendeznek. A látogatott síközpontok közé tartozik még a Belianske Tatry északi oldalán fekvő Ždiar község, ahol jók a feltételek az üdüléssel egybekötött sízésre.

A Vysoké Tatry alpesi völgyel, katlanai a magashegyi sízők paradicsoma. Minden tátrai völgyből és számos hegycsúcsról sítalpakon is el lehet jutni az alacsonyabban fekvő hegyi objektumokba, illetve településekre. Ehhez azonban szükséges, hogy a vállalkozó turista jól tudjon sízni, ismerje a terepet, a hóviszonyokat és tisztában legyen a téli alpesi veszélyekkel.

In the most northern part of 1,200 km long Carpathian mountain range lie the High Tatra Mountains, the highest mountains of this mountain arc. The High Tatras belong to the smallest high mountains in the world, but despite their small proportions there is so much concentrated natural beauty, which can be envied even by the most majestic, biggest and highest mountain ranges of the world.

The high Tatras rise in the west with the Lallové Saddle (1,947 m) and link up with the Western Tatras. The main ridge extends to the southeast, in the half of its length it curves to the northeast and ends in the Kopské Saddle (1,749 m). In the east the High Tatras border on limestone formations of the Belianske Tatras.

The length of the main ridge is 26 km, the mountain ridge is 17 km wide and has an area of 260 sq. km. From the main ridge secondary ridges branch out to the north and south, forming Tatra valleys. There are 35 valleys on the Czechoslovak territory of the High Tatras. Among the best-known Tatra valleys are: in the western part Furkotská, Mlynské and namely Mengušovské valleys, in the central and eastern parts Velická, Veľká Studená, Malá Studená and Skalnatá valleys. In the north part of the High Tatras there are two valleys of Javorová and Bielovodská.

In almost every valley there are mountain lakes, giving beauty to the scenery of surrounding mountains. In the High Tatras there are 105 mountain lakes and tarns. All lakes are of glacial origin, relics of Ice Age. In the forest area of the High Tatras the main communication, the Freedom Road, winds from the west to the east up to the north, linking High Tatra settlements. It starts from Podbanské and runs through Štrbské Pleso, Vyšné Hágy, Nová Polianka, Tatranská Polianka to the administrative centre of the High Tatras – Starý Smokovec. Then it goes on through Tatranská Lomnica and Tatranské Matliare, passes the east tip of the Belianske Tatras and crossing the valley of Tatranská Kotlina it curves to the north. The Freedom Road runs around the High Tatras and over the north slopes of the Belianske Tatras, passes through the village of Ždiar, Podspády and Javorina hamlets, where it leaves the Czechoslovak territory at the international border crossing in Lysá Polana and enters the territory of the Polish People's Republic.

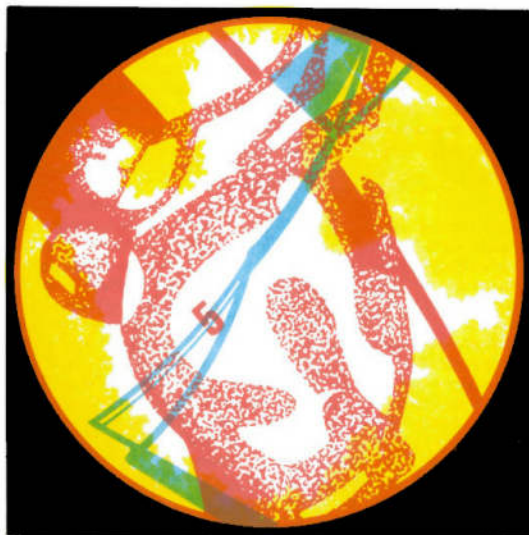
Whole territory of the High Tatras has been declared for natural reservation within the jurisdiction of the Administration of the Tatra National Park (TANAP). The TANAP Administration aims to make the terrain of high mountains accessible to wide masses of working people and at the same time to observe and keep the law on the protection of nature in the High Tatras. Tourist public can use about 350 km of marked tourist paths, leading through valleys, saddles and peaks. Tourists are not allowed to leave these paths. In winter only about one quarter of these paths is passable and is marked by sticks. They show the way to the valleys with mountain chalets which are open all the year round. Passability of the high mountain terrain in winter depends upon good weather and snow conditions. Therefore it is necessary before making a tour to ask for information on passable terrain in the House of the Mountain Rescue Service in Starý Smokovec. Members of the Mountain Rescue Service look after the safety of visitors of the High Tatras. It is necessary to heed the advice and instructions of the Mountain Rescue Service.

The High Tatra Mountains are ideal place for winter sports. Extraordinary good configuration of the terrain and good snow and weather conditions enable visitors to enjoy winter sports from November to the end of April. Tens of transport facilities – ski lifts, chair lifts, cable cars – provide a rapid way of getting to slalom inclines and downhill tracks.

Much sought-after centres of winter sports are Štrbské Pleso, Hrebienok and Skalnaté Pleso. Štrbské Pleso with its Dream Area, a venue of the 1970 World Championship in Nordic Events, is the centre of ski sport. Beside running and jumping events there are good conditions for downhill skiing. From the south ridge of Predné Solisko, accessible by a chair lift, runs a wide downhill track, suitable even for not very advanced skiers. Directly in the Dream Area there is an Interski Slalom slope, accessible by express ski lift.

Another place suitable for downhill skiers is Hrebienok over Starý Smokovec, accessible by rack railway. Slalom slopes with ski lifts are suitable even for beginners. There are ideal terrains for skiing courses. From Hrebienok to Starý Smokovec leads a downhill track as well as bobbed run. The best, though exacting, ski terrains are at Skalnaté Pleso over Tatranská Lomnica. Skalnaté Pleso is accessible by an aerial cable car. Ski terrains on the slope of Lomnické sedlo Saddle are accessible by an express chair lift. Slopes of Lomnické Saddle offer ideal conditions for downhill skiing. The slope reaches the width up to 500 metres and the length of the downhill run is about 1,500 to 2,000 metres in mildly rugged terrain. There is a good downhill run

from Skalnaté Pleso to Tatranská Lomnica, but it is suitable only for advanced skiers. Under the Štart mid-station of aerial cable car the artificial bobsled track runs down to Tatranská Lomnica, where international bobsled races are held every year. One of the most sought after ski centres is the village of Ždiar, situated on northern slopes of the Belianske Tatras, offering excellent conditions for recreation skiing. High mountain valleys of the High Tatras are the domain of mountain skiers and skialpinists. From every Tatra valley even from many a Tatra peak it is possible to make a cross-country skiing trips and to descend to lower-lying mountain hotels and chalets or even to the settlements. This exacting skiing event necessitates a good knowledge of skiing in high mountains, terrain, snow and danger in winter mountains.

Dans la partie la plus septentrionale de la chaîne des Carpates, allongée en croissant sur un parcours de 1200 kilomètres, sont situées les Hautes Tatras, le plus haut massif de cette chaîne montagneuse. Considérées à l'échelle des hautes montagnes, les Hautes Tatras sont l'un des plus petits massifs du monde, mais malgré leur faible étendue, la nature les a généreusement comblées de tant de beaux sites et de tant de beautés qu'elles n'ont rien à envier aux plus grandes, aux plus hautes et aux plus majestueuses montagnes. Leur chaîne commence à l'ouest au col du Lys (Laliove sedlo – 1947 m) et vient s'imbriquer aux Tatras Occidentales. Leur crête principale s'étire vers le sud-est et, dans la moitié de son étendue, elle bifurque vers le nord-est pour finir au col Kopake (1749 m). A l'est, les Hautes Tatras voisinent avec le massif calcaire des Belanské Tatry. La longueur de la crête principale est de 26 km, la largeur du massif est de 17 km et sa superficie est de 260 km². De la crête principale se séparent vers le nord et le sud des crêtes transversales, formant de pittoresques vallées. Le secteur tchèque des Tatras en compte 35. Les plus connues sont, à l'ouest : la vallée Furkotská dolina (dolina signifie vallée en langue slovaque. N. d. t.), la vallée Mlynická et surtout la vallée Mengusovská. Dans la partie centrale et dans la partie orientale se sont les vallées Veľická, Veľká Studená, Malá Studená et Skalnatá. Dans la partie nord des Tatras se trouvent les deux hautes vallées de Javorová et de Bielovodská. Dans presque chacune des vallées il y a un petit lac (pleso) qui ajoute au pittoresque des sites. De ces lacs, les Hautes Tatras en comptent 105 au total. Leur origine remonte à l'époque glaciaire. La principale artère de communication – la route de la Liberté – traverse la zone forestière et va de l'ouest vers l'est, reliant entre elles les localités montagnardes. Elle part de Podbanské, passe par Štrbské Pleso, Vyšné Hágy, Nová Polianka, Tatranská Polianka et rejoint Starý Smokovec, centre administratif des Hautes Tatras. De là, elle continue par Tatranské Lomnice et Tatranské Matliare, passe par le point extrême est des Belanské Tatry et, par la cuvette Tatranská Kotlina, elle bifurque vers le nord. Elle contourne les Hautes Tatras et, par le versant nord des Belanské Tatry, elle traverse la commune de Ždiar, les localités de Podspády et de Javorina où elle quitte le territoire tchèque slovaque au poste frontière de Lysé Pofana pour entrer en territoire polonais.

Tout le territoire des Hautes Tatras est une réserve naturelle sauvegardée, gérée par l'Administration du Parc National des Tatras, dont le sigle slovaque est TANAP. L'objectif qu'elle se propose est de rendre la haute montagne accessible aux larges masses des travailleurs, certes, dans les intentions de la loi sur la protection de la nature des Hautes Tatras. Pour le tourisme, quelque 350 km de chemins et de sentiers touristiques jalonnés ont été rendus accessibles, menant par les vallées, les cols et les sommets „belvédères“. Il n'est pas permis de circuler en dehors de ces tracés. En hiver, seul le quart environ de ces chemins sont accessibles et ils sont tous jalonnés en conséquence. Ils mènent des vallées aux chalets de haute montagne qui sont en service pendant toute l'année.

En hiver, l'accessibilité de la montagne est toutefois fonction des conditions atmosphériques et de neige. Il est donc nécessaire, avant toute sortie, de s'informer préalablement au Service de Sécurité en Montagne (Dom Horskej Služby) à Starý Smokovec sur l'accessibilité du terrain. Les membres du Service de Sécurité en Montagne veillent à la sécurité des visiteurs des Hautes Tatras, il faut donc se conformer à leurs directives.

Les Hautes Tatras offrent des conditions idéales pour les sports d'hiver. La configuration particulièrement bonne du terrain, ainsi que les bonnes conditions de neige et climatiques sont propices aux sports d'hiver à partir du mois de novembre jusqu'à la fin du mois d'avril. Des dizaines d'équipements de téléphérage – remonte-pentes télésièges, télécabines – permettent un accès rapide aux pentes de slalom et de descente.

Les centres de sports d'hiver les plus fréquentés sont Štrbské Pleso, Hrebienok et Skalnaté Pleso. Štrbské Pleso et le lieu-dit „Areal snov“ (Areal des rêves), où, en 1970, se sont disputés les championnats du monde en disciplines nordiques, sont des stations de ski. En outre de la course à ski et du saut, il y a là également de bonnes pentes pour la descente. Du versant sud de Predné Solisko, desservi par un télésiège, descend une large piste de descente qui convient aussi aux skieurs moins chevronnés. A l'Areal snov même, il y a la pente slalom Interski, accessible par un télésiège rapide. Une autre station pour la descente à ski est Hrebienok, au-dessus de Starý Smokovec. Un funiculaire mène à cette station où les pistes de slalom et de descente sont desservies par des télécabines. Ces pentes conviennent également aux skieurs débutants et offrent des conditions idéales pour les écoles de ski.

De Hrebienok à Starý Smokovec mène une piste de descente en pente douce, ainsi qu'une piste du luge bien entretenue pendant tout

l'hiver. Les meilleurs, mais aussi les plus exigeants terrains de ski sont à Skalná Pleso, au-dessus de Tatranská Lomnica. Deux télécabines desservent Skalná Pleso. Aux terrains de ski du col Lomnický mène un télésiège rapide. Les possibilités de descente à ski sur le versant du col Lomnický sont des plus idéales. Par endroits le parcours a une largeur atteignant 500 mètres et sa longueur se situe entre 1500 et 2000 mètres en terrain modérément accidenté. De Skalná Pleso mène en direction de Tatranská Lomnica une piste de descente bien aménagée, mais qui n'est toutefois destinée qu'aux bons skieurs.

De dessous la station intermédiaire Start de la télécabine mène jusqu'à Tatranská Lomnica une piste artificielle de luge où, chaque année, ont lieu des compétitions internationales de luge.

Une station de ski également très en vogue est la localité de Ždiar, située sur les versants nord des Belianske Tatry. Elle offre d'excellentes conditions pour le ski „de détente.“

Les hautes vallées des Tatras sont le domaine des skieurs en haute montagne et des alpinistes skieurs. De chacune de ces hautes vallées, de même que de nombreux sommets des Tatras, il y a de très belles descentes vers les équipements hôteliers ou les localités montagnardes situés plus bas. Ce sont toutefois des performances exigeantes qui requièrent indispensablement une parfaite maîtrise du ski en haute montagne, une bonne connaissance du terrain, des conditions de neige et d'être bien averti de tous les dangers de la montagne en hiver.

En la parte más septentrional de la cordillera Karpety de 1200 kilómetros de largo están situados los Altos Tatras, las montañas más altas de este arco montañoso. Los Altos Tatras pertenecen a las altas montañas más pequeñas del mundo, pero a pesar de su extensión pequeña se acumuló aquí tanta belleza natural que pueden envidiarla hasta los montes más majestuosos, más extensos y más altos del mundo.

Los Altos Tatras comienzan en el oeste por L'alióvó sedlo (Puerto de Azucena – 1947 mts) el cual los une con los Tatras Occidentales. La cordillera central se extiende en dirección del sudeste, en la mitad de su largo se orienta hacia el noreste y termina en Kopské sedlo (1749 mts). En el este, los Altos Tatras lindan con los Tatras llamados Belianske de composición calcárea. El largo de la cordillera central es 26 kms, el ancho 17 kms cubriendo la superficie de 260 kms². En dirección septentrional y meridional de la cordillera central se encuentran estribaciones y puertos que forman los valles de los Tatras. En el territorio checoslovaco, los Altos Tatras cuentan con 35 valles. De los valles más conocidos de los Tatras podemos mencionar los siguientes: en la parte occidental lo son valles Furkotská, Mlynická y sobre todo Mengusovská, en la parte central y oriental Velická, Veľká Studená, Malá Studená y Skalnatá. En la parte septentrional de los Tatras tenemos dos valles: Javorová y Bielovodská.

Prácticamente en cada valle se hallan lagos que embellecen el ambiente montañoso. En total hay 105 lagos en los Altos Tatras. El origen de todos es glacial, perduran aquí como los restos del antiguo período glacial. En la zona forestal de los Altos Tatras, desde el oeste hasta el este continuando hacia el norte, se extiende la carretera central, llamada la carretera de la Libertad que comunica diferentes localidades de los Tatras. Comienza en Podbanské y, atravesando localidades Štrbské Pleso, Vyšné Hágy, Nová Polianka y Tatranská Polianka, conduce al centro administrativo de los Altos Tatras, a la localidad Starý Smokovec. De allí sigue a Tatranská Lomnica y Tatranské Matliare, pasa por la extremidad oriental de los Tatras llamados Belianske y en la localidad Tatranská Kotlina se orienta hacia el norte. Contornea los Altos Tatras y, atravesando las faldas septentrionales de los Tatras llamados Belianske, pasa por el pueblo Ždiar, por las localidades Podspády y Javorinka donde abandona el territorio checoslovaco en el paso fronterizo internacional Lysá Poľana y penetra en el territorio de la República Popular Polaca.

Toda la zona de los Altos Tatras se considera como reservación administrada por la Dirección del Parque Nacional de los Tatras (TANAP). El objetivo de la Dirección del TANAP es hacer accesible el terreno montañoso a todos los trabajadores rigiéndose por la ley de Protección de la Naturaleza de los Altos Tatras. Los turistas pueden disfrutar en los Altos Tatras de unos 350 kms de sendas turísticas marcadas que conducen a los valles, puertos y a los picos con vista. Está prohibido moverse fuera de estas sendas. En invierno se puede utilizar sólo una cuarta parte de estas sendas marcadas con barras. Conducen a los refugios montañoses que funcionan durante todo el año. La transitabilidad del terreno de altas montañas en invierno está determinada por buenas condiciones de atmósfera y de nieve. Por esta razón es necesario informarse, antes de emprender una excursión, en el Albergue del Servicio Montañoso en Starý Smokovec sobre la situación del terreno. Los miembros del Servicio Montañoso atienden la seguridad de los turistas en los Altos Tatras en el terreno de altas montañas. Rigense por las instrucciones del Servicio Montañoso.

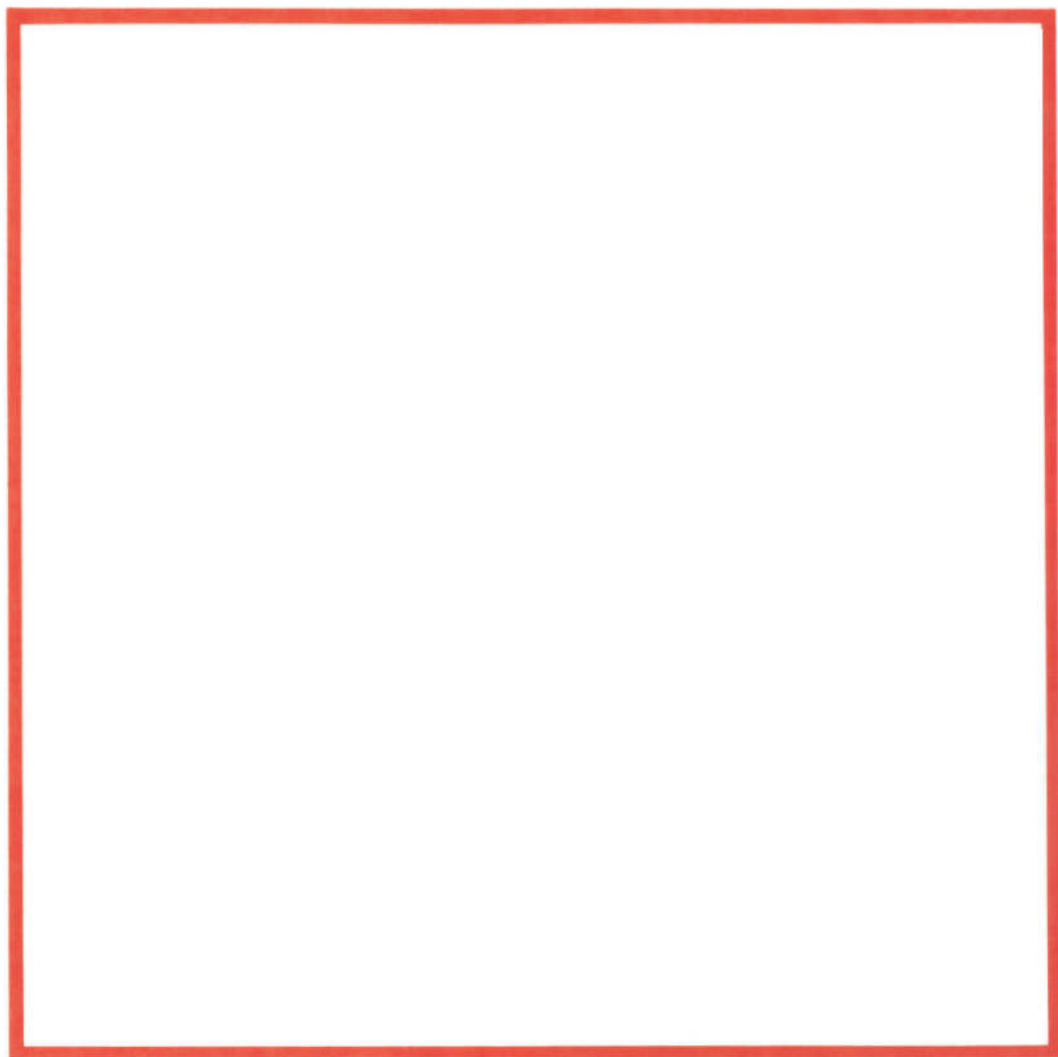
Los Altos Tatras ofrecen las mejores posibilidades para practicar deportes de invierno. La configuración excepcionalmente buena del terreno, buenas condiciones atmosféricas y una suficiente capa de nieve permiten practicar deportes de invierno desde el mes de noviembre hasta el final de abril. Decenas de mecanismos de transporte en las montañas – telesillas, funiculares etc. – permiten el rápido acceso a las pistas de slalom y de descenso. Los centros turísticos más rebuscados durante el invierno son Štrbské Pleso, Hrebienok y Skalnaté Pleso. Štrbské Pleso con el Areal de Sueños, donde en el año 1970 tuvo lugar el Campeonato Mundial de Esquí, es el centro turístico de esquiadores. Además de marcha de fondo y de disciplinas de salto hay aquí posibilidades para practicar el descenso. En el pendiente meridional de Predné Soliako, adonde conduce una telesilla, se encuentra una extensa pista de descenso conveniente también para los esquiadores principiantes. Directamente en el Areal de Sueños se encuentra una pista de slalom Interski con una rápida telesilla.

Otra pista para esquiadores que practican el descenso es Hrebienok cerca de la localidad Starý Smokovec, adonde conduce un ferrocarril de cremallera. Las pistas de slalom con telesillas son convenientes también para esquiadores principiantes. Hay aquí terrenos excelentes para cursos de esquí. Entre Hrebienok y Starý Smokovec hay una pista de descenso moderada y también una pista

de nieve mantenida durante todo el invierno. Las mejores pistas de esquí, aunque muy exigentes, se hallan en Skalná Pleso cerca de Tatranská Lomnica. Conducen allí dos teleféricos. En las pistas de esquí en Lomnické sedlo funciona una rápida telesilla. Las posibilidades de descenso en el pendiente de Lomnické sedlo son ideales. En ciertas partes el ancho de este terreno moderado alcanza hasta 500 mts y el largo 1500–2000 mts. Entre Skalná Pleso y Tatranská Lomnica se halla una pista de descenso bien mantenida la cual es conveniente sólo para buenos esquiadores. De la estación intermedia del teleférico Štart conduce una pista de nieve artificial a Tatranská Lomnica. Cada año tiene lugar allí una competición internacional del trineo. Otro centro de esquí rebuscado es el pueblo Ždiar que se encuentra en los pendientes septentrionales de los Tatras llamados Belianske donde hay muy buenas condiciones para practicar el esquí recreativo.

Los valles de los Altos Tatras atraen a los esquiadores exigentes y esquí-alpinistas. De cada valle de los Tatras, pero también de muchos picos, se pueden realizar descensos a los lugares inferiores o directamente a las localidades. Para practicar este tipo de esquí es inevitable conocer sin falta el esquí en condiciones de altas montañas, el terreno, la situación de nieve y la peligrosidad de las altas montañas en invierno.

**VYSOKÉ TATRY
TATRY WYSOKIE
ВЫСОКИЕ ТАТРЫ
HOHE TATRA
MAGAS TÁTRA
HIGH TATRAS
HAUTES TATRAS
TATRAS ALTOS**

zostavenie / texty k fotografiám /
grafiky / obálka / grafická úprava
ARNO PUŠKÁŠ

text
JÚLIUS ANDRÁŠI

redakcia textu
OLGA RÁZGOVÁ

zodpovedný redaktor
PETER ZEMAN

schématické mapky
ARNO ANDRÁŠI

emblémy osád
ZDENKO ALEXÝ

fotografie
**MILIČ BLAHOUT, ml.
JURAJ BOBULA
LUBOŠ BRČEL
ŠTEFAN HAMZA
BOŽENA MRHOVÁ
PETER PUŠKÁŠ
PAVOL REPKA
IVAN URBANOVIČ
VLADIMÍR VYDRA**

preklad resumé (ruština, maďarčina, nemčina,
angličtina, francúzština, španielčina)

**VIKTOR GEJMOVSKÝ
FRANTIŠKA SZEDMAKOVÁ
MÁRIA FUNDÁRKOVÁ
PAVOL ŠIŠA
ŠTEFAN E. RUDZAN
ŽELMÍRA ČÍŽOVÁ**

vydal
**ŠPORT, SLOVENSKÉ TELOVÝCHOVNE
VYDAVATEĽSTVO/
BRATISLAVA 1980**
ako svoju 789. publikáciu

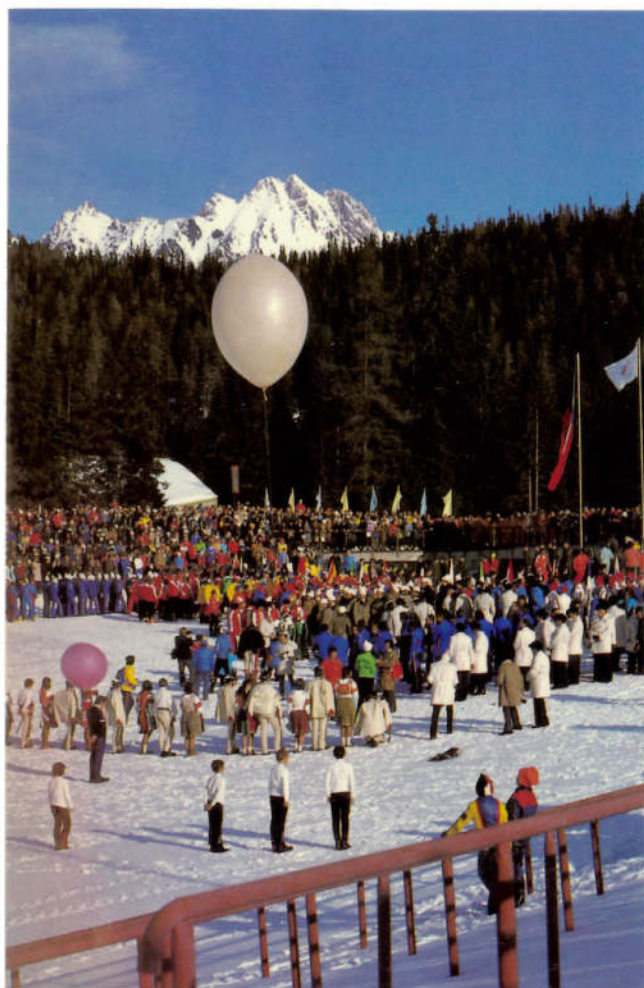
pre
**MESTSKÝ NÁRODNÝ VÝBOR
VYSOKÉ TATRY / STARÝ SMOKOVEC**

technická redaktorka
MATILDA ŠTEFANIČKOVÁ

vytlačili
TLAČIARNE SNP / MARTIN

ZIMA
ZIMA
ЗИМА
WINTER
TÉL
WINTER
HIVER
INVIERNO

VYSOKÉ TATRY
TATRY WYSOKIE
ВЫСОКИЕ ТАТРЫ
HOHE TATRA
MAGAS TÁTRA
HIGH TATRAS
HAUTES TATRAS
TATRAS ALTOS